

DANSK SVINEPRODUKTIONS KONKURRENCEEVNE 2016

RAPPORT NR. 53

For første gang siden 2006 var der positiv rentabilitet for en gennemsnitlig dansk svineproducent. Konkurrenceevnen indsnævres lidt i smågriseholdet, mens den forbedres i slagtesvineproduktionen.

INSTITUTION: SEGES SVINEPRODUKTION

FORFATTER: MICHAEL GROES CHRISTIANSEN & KRISTIAN ØHRBERG GOUL

UDGIVET: 20. DECEMBER 2017

Dyregruppe: Søer, smågrise og slagtesvin

Fagområde: Produktionsøkonomi

Sammendrag

Rapporten viser effektiviteten, omkostning pr. kg slagtekrop og rentabilitet i de lande, som er med i InterPIG-netværket. InterPIG-netværket omfatter de fleste vesteuropæiske lande, og enkelte central- og østeuropæiske lande samt USA, Canada og Brasilien.

2016 blev et af de bedre år rentabilitetsmæssigt med et lille dansk overskud på 5 øre/kg slagtekrop. Det var første gang siden 2006, at InterPIG-kalkulen for den gennemsnitlige danske svineproducent viste positiv rentabilitet pr. kg slagtekrop. Flere andre lande, fx Sverige, UK, Spanien og Belgien viste også overskud. USA og delstaten Mato Grosso i Brasilien havde også overskud.

Danmark ligger med en produktionsomkostning på 10,40 kr./kg. på en andenplads i EU-InterPIG i 2016. Spanien ligger lavest i EU-InterPIG med en produktionsomkostning på 10,08 kr./kg i 2016.

Afregningspriserne var moderat højere i 2016 end i 2015 i de fleste lande. I de lande, hvor der var fald, kunne det meste forklares med faldende valutakurs overfor kronen/euroen. I USA faldt afregningsprisen dog med cirka 15 %, uden at dollaren i 2016 var blevet svækket overfor euroen i

forhold til 2015. Konkurrenter på verdensmarkedet, som primært er USA og Canada, oplevede dermed en markant svækkelse af deres konkurrenceevne overfor EU-producenter. USA's konkurrenceevne indenfor svineproduktionen er dog fortsat meget høj.

Danmark ligger helt klart i top, hvad angår fravænnede grise pr. kuld på 14,1. Belgien har nu overhalet Holland, men ligger kun på 12,7 fravænnede grise pr. kuld i 2016. Danske og finske slagtesvin vokser bedst. Begge lande bruger Duroc-ornesæd. Der er større fremgang i fodereffektiviteten for slagtesvin i andre lande end i Danmark, men som påpeget i rapporten spiller den voksende andel af ukastrede hangrise ind i fodereffektivitetsfremgangen i nogle lande.

Baggrund

Hvert år indsender lande, som indgår i InterPIG-samarbejdet, deres nationale gennemsnit for effektivitet og priser for det foregående år. Benchmarkingen er i første omgang for en integreret bedrift med en full-line-produktion af slagtesvin. Produktionsomkostning pr. kg slagtekrop og afregningspriser danner grundlag for benchmarking af produktionsomkostninger og rentabilitet.

Forudsætningen for en god benchmarking er, at "tal" er gjort sammenlignelige. De enkelte lande bruger kold eller varm slagtevægt, eller levende vægt, når de regner økonomi pr. produceret enhed. Effektivitetstal er også påvirket af forskellige nationale metoder. Faktoren til at omregne fra slagtevægt til levendevægt er eksempelvis forskellig. Når der anvendes forskellige faktorer, bliver foderforbrug og daglig tilvækst ikke umiddelbart sammenlignelig.

Produktionseffektiviteten i de enkelte landes svineproduktion har afgørende indflydelse på konkurrenceevnen. Inputfaktorer - såsom byggepriser eller foderpriser - påvirker produktionsomkostningerne meget, mens lønomkostningerne udgør en mindre andel. Foderpriser er oftest kontinentalt betinget, afhængig af om der er eksportoverskud eller ej af korn, majs eller sojaskrå, men foderprisen kan også variere betydeligt inden for det enkelte land afhængig af logistikomkostninger.

Produktionsomkostninger landene imellem er afhængige af det enkelte lands rammevilkår, specielt på dyrevelfærd og miljøområdet. Inden for EU-området har Sverige, Danmark og UK skærpede nationale krav til dyrevelfærd, som medfører øgede omkostninger. Italien skiller sig ud med den høje slagtevægt, og afsætningen ligger i et andet markedssegment end de øvrige EU-lande. Holland og Danmark har de strengeste miljøkrav, men Tyskland er også ved at komme med på dette område.

På mellemlangt sigt er det ikke produktionsomkostningen pr. kg svinekød, men rentabiliteten pr. kg svinekød, som er interessant. Derfor indgår de enkelte landes afregningspriser i InterPIG-samarbejdet. Den udbetalte afregningspris pr. kg svinekød er de opnåede nationale salgspriser minus slagteri- og distributionsomkostninger samt eventuel resultatudlodning til slagteriets leverandører.

Svinebedrifter bliver mere og mere specialiserede i enten smågrise- eller slagtesvineproduktionen. Slagtesvineproducenternes smågrisepris er i dag markedsbestemt. Det er et stort centraleuropæisk smågrisemarked, som dikterer smågriseprisen, ikke nationale produktionsomkostninger for en smågris.

Den integrerede bedrifts produktionsomkostning pr. kg slagtekrop eller rentabilitet er derfor ikke nødvendigvis en særlig god rettesnor for, hvordan konkurrenceevnen reelt er på specialiserede bedrifter. Produktionsomkostninger i InterPIG kan splittes op i en smågrise- og en slagtesvinedel. Dette udnyttes til at lave ekstra analyser delvist baseret på InterPIG-tal, eksempelvis analyser af slagtesvineproducenters konkurrenceevne med ens "smågrisepris", hvor den centraleuropæisk fælles markedspris for en smågris via den tyske Nord-West-notering bruges. Disse analyser kan derfor give et helt andet resultat og et mere korrekt billede af konkurrenceevnen landene imellem for specielt rene slagtesvineproducenter i forhold til resultatet for en integreret bedrift.

Rentabiliteten i svineproduktionen er cyklisk på grund af udbuds- og efterspørgselsmekanismer, og benchmarking af rentabilitet bør derfor ses over tid.

EU er et beskyttet indre marked med hensyn til svinekød. Der var en importtold på 6,47 kr./kg for udbenet svinekød og 3,99 for hele/halve svinekroppe i 2016, det vil sige uændret i forhold til foregående år. Disse satser gør, at USA, Canada og Brasilien reelt ikke eksporterer svinekød til EU-området. Det er mere på verdensmarkedet, at de influerer med deres stærke konkurrenceevne.

Materiale og metode

Formålet med dette notat er at måle Danmarks konkurrenceevne inden for produktion af svinekød. En nations konkurrenceevne kan måles på rentabiliteten ved at producere 1 kg svinekød. Det er hele svinekødsbranchens konkurrenceevne, som måles på denne metode – både svineproducenternes og slagteriernes. Danske beregninger bygger på [1, 2] tilpasset InterPIG-definitioner og lagt ind i InterPIG-regnearks skabelon.

For 2016 indgår tal fra følgende InterPIG-medlemmer: Danmark (SEGES/Videncenter for Svineproduktion), England (BPEX), Irland (Teagasc), Frankrig (IFIP), Holland (LEI & PVE), Brasilien (EMBRAPA), Tyskland (FAL & ISN), Østrig (VLV), Belgien (Boerenbond Belgie), Italien (Centro Ricerche Produzione Animali), Sverige (SvenskaPIG), Tjekkiet (UZEI, Institute of Agricultural economics and information), Canada (The Saskatchewan Pork Industry), Spanien (SIP Consultants), Ungarn (AKI instituttet), Finland (Atria) og USA (Iowa State University). For Brasilien, Canada og USA gælder, at de indlagte effektivitetstal ikke stammer fra et "landsgennemsnit", men er forventet effektivitet. Det fremgår af tabel 1, hvor stor en andel af den nationale produktion, der er omfattet, og

flere lande har samme omfattende datamængde som Danmark. Tjekkiet er ikke medtaget i år 2016, fordi endelige data ikke var færdiggjort ved rapportens tilblivelse.

Tabel 1. Oversigt over stikprøvestørrelser som de nationale effektivitetstal er baseret på for InterPIG 2016

Land	Antal so-besætninger	Gns. antal søer	Søer i % af landets produktion	Antal slagtesvine-bedrifter	Gns. antal slagtesvine-stipladser	Slagtesvin i % af landets produktion
Østrig	211	99	9	337	520	10
Belgien	68	222	4	62	1.548	2
Brasilien MT	0	4.400	0	0	4.400	100
Brasilien SC	0	500	0	0	750	0
Canada	0	0	0	0	0	0
Danmark	570	767	44	714	1.962	31
Finland	630	143	95	570	900	90
Frankrig	1.008	211	21	1.008	1.776	25
Tyskland	554	248	7	1.948	1.259	16
UK	181	638	35	111	1.554	5
Ungarn	136	93	7	203	707	5
Irland	111	775	57	96	4.800	55
Italien	0	0	0	0	0	0
Holland	843	686	62	851	2020	30
Spanien	765	1.100	39	3.886	1.750	36
Sverige	147	363	61	63	1.410	11
USA	745	0	0	3.401	0	0

Ændringer i forhold til tidligere år

I forhold til tidligere år er der sket en metodeændring af, hvordan kalkulationsrenten sættes. Dette er sket efter en kalibrering af InterPIG-gruppens retningslinjer, således at rentesatsen defineres så ens som muligt i alle lande. Dette er relativt svært, fordi landbrug finansieres så forskelligt landene imellem. I Danmark beregnes kalkulationsrenten fremover som et F5-lån, som dækker 60 % af investeringen. Banklån og egenkapital dækker resten af investeringsbehovet. I 2016 blev F5-lån med bidragsats sat til 1,75 % p.a. og bank/egenkapital til 6 %. Dette gav en vægtet kalkulationsrente på 3,45 % p.a. i 2016. Dette er cirka 1,15 % p.a. højere end landbruget som helhed ifølge Danmarks statistik opgørelser for 2016 for jordbruget. Metoden er indført med tilbagevirkende kraft for perioden 2014-2016, hvor kun F5-lån blev anvendt. Metodeændringen har øget rentebelastningen for dansk svineproduktion.

Resultater og diskussion

Resultaterne vises først overordnet i form af valutakursudvikling, rentabilitet, afregningspriser og produktionsomkostninger. En tidsserieanalyse viser rentabilitetsudviklingen for udvalgte lande.

Derefter foretages en opsplitning af produktionsomkostninger. Effektivitetstal fra sohold, smågrise- og slagtesvinehold gennemgås herefter.

Valutakursudviklingen

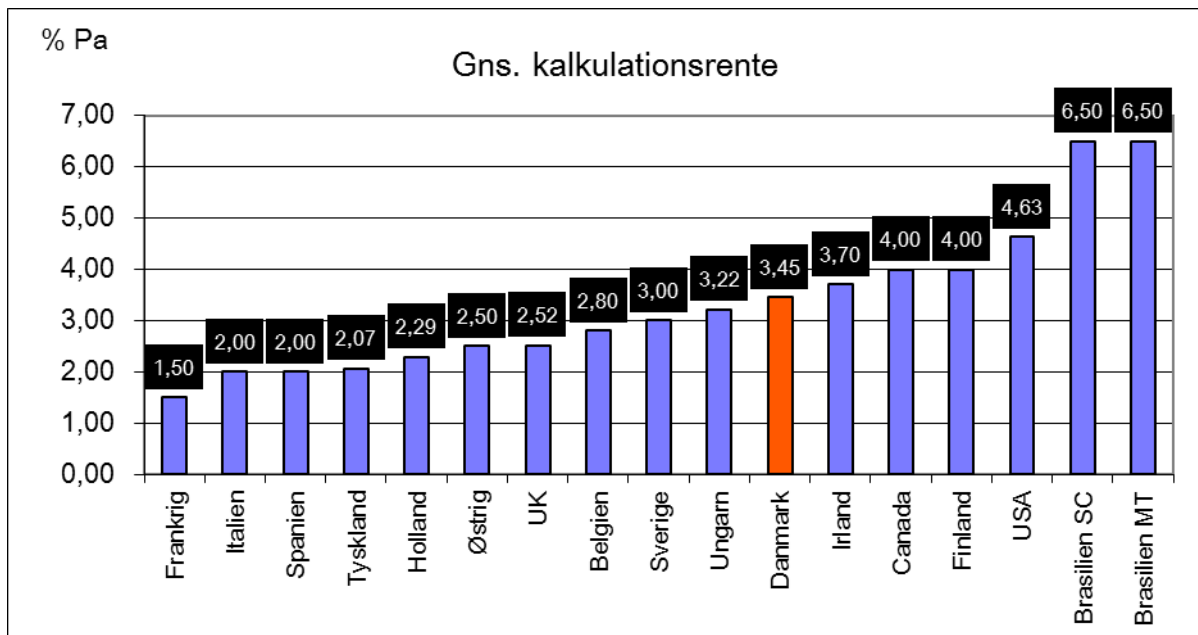
Resultaterne kan være stærkt influeret af valutakurser, hvorfor udviklingen af disse over tid gennemgås i forhold til DKK. Valutakursudviklingen har generelt styrket de konkurrenter, som ligger uden for Eurozonen, hvis 2016 sammenlignes med 2015. US\$ ændrede sig ikke. GBP faldt med 11 %. Den brasilianske Real faldt med 4,2 %.

Tablet 2. Valutakursudviklingen fra 2007-2016 samt procentuel ændring fra 2015 til 2016. Valutakurser er årets gennemsnitskurs. Kilde: InterPIG 2016 omregnet til DKK

Land/år	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016/2015
Brasilien	2,79	2,69	3,20	3,20	2,96	2,60	2,39	2,02	1,94	-4,2%
Canada	4,78	4,72	5,44	5,40	5,77	5,44	5,07	5,25	5,07	-3,4%
UK	9,55	8,37	8,66	8,56	9,19	8,76	9,20	10,21	9,09	-11,0%
Sverige	0,78	0,70	0,78	0,83	0,85	0,86	0,82	0,80	0,79	-1,2%
USA	5,10	5,36	5,64	5,36	5,77	5,60	5,60	6,71	6,71	0,0%

Anvendt kalkulationsrente i de enkelte lande

Med de nye forhøjede rentesatser for Danmark ligger den danske kalkulationsrente sig lidt i den høje ende af rentesatser anvendt af de enkelte lande i 2016. Den brasilianske rentesats skyldes statsstøtte, da den brasilianske nationalbanks Selic-rente i 2016 var på cirka 12-13 % p.a. Frankrigs rentesats er den laveste. Frankrig InterPIG har været inde og vurderer satsen, men er vendt tilbage med, at det er deres bedste bud. I flere lande er den anvendte rentesats påvirket af, at også jord kan stilles som sikkerhed for lånet. En lånerente alene baseret på svineproduktion kan således være "svær" at definere. I Danmark har erhvervet et ønske om en vægtet kalkulationsrente ved investeringer på 5,35 % p.a., så den anvendte kalkulationsrente er noget under erhvervets og den finansielle sektors ønskede rentesats, til at afgøre om et projekt er rentabelt at investere i eller ej.

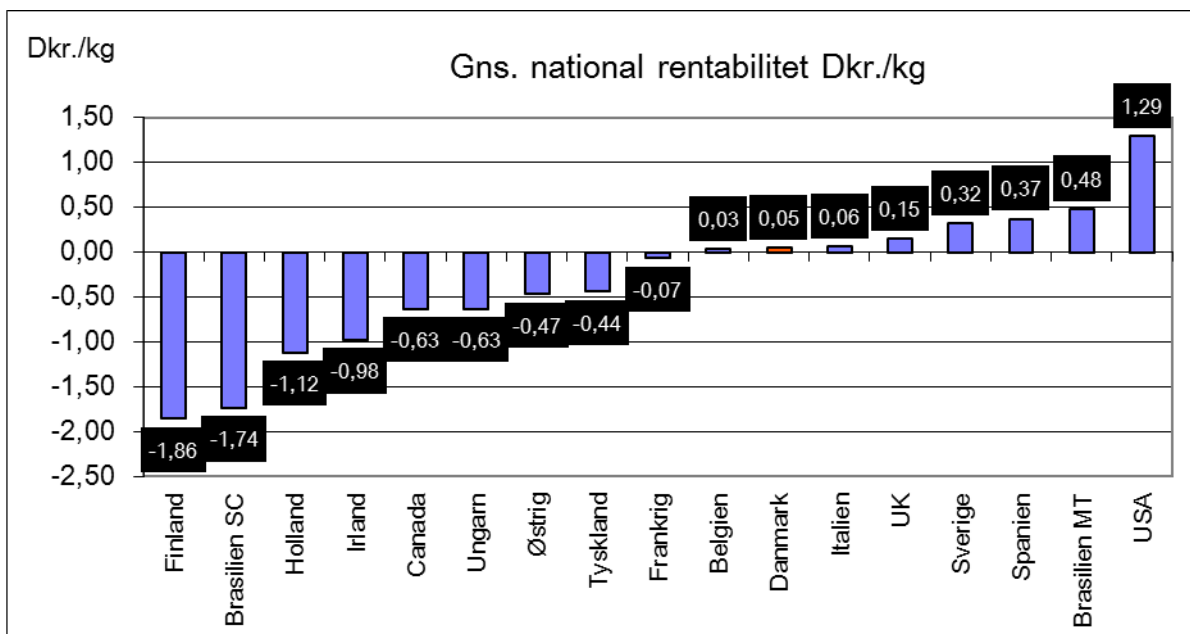
Figur 1. Anvendt kalkulationsrente for bygninger i 2016. Kilde InterPIG 2016

I InterPig-regnemodellen er den danske rentefølsomhed pr. procentpoint cirka +/- 14 øre/kg pr. slagtekrop på rentabiliteten.

Rentabilitet i svineproduktionen 2016

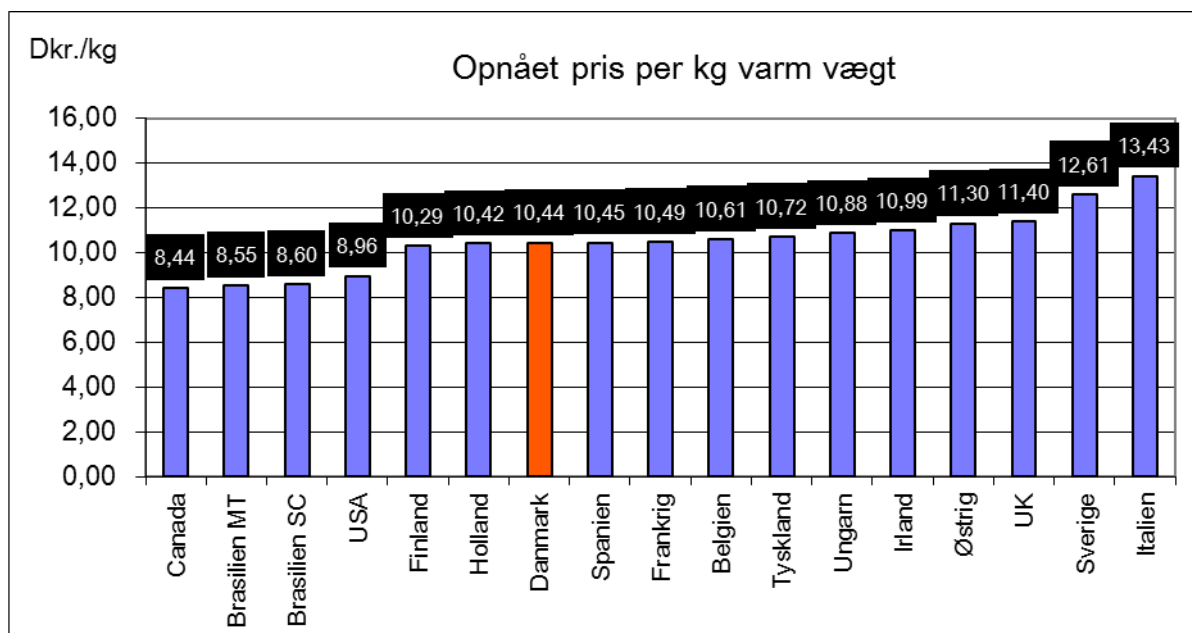
En rentabilitet på 0 kr./kg betyder, at 50 % af producenterne har en positiv rentabilitet ved svineproduktion, når der er tale om nationale gennemsnit. I 2016 havde USA et overskud på 1,29 kr./kg slagtekrop efterfulgt af delstaten Mato Grosso (MT) i Brasilien, som på grund af lave foderpriser, klarede sig væsentligt bedre end delstaten Santa Catarina (SC) i Brasilien, hvor meget høje foderpriser betød et stort underskud. Brasilien InterPIG oplyser, at de brasilianske svineproducenter i delstaten SC for anden gang indenfor en kort årrække, glemte at sikre deres foderpriser, hvorpå alt for meget majs og soja blev eksporteret ud af området med lokal mangel og høje prisstigninger til følge. Delstaten Mato Grosso, som ligger cirka 1.000 kilometer fra kysten, havde mere normale lave brasilianske foderpriser.

Spanien og Sverige med henholdsvis 0,37 og 0,32 kr./kg klarede sig også fint. At svenskerne klarede sig så godt skyldtes store direkte subsidier og gode afregningspriser. I Danmark var rentabiliteten 0,05 kr./kg, hvilket var det femte bedste i EU-InterPIG.

Figur 2. Rentabilitet kr. pr. kg i 2016 i DKK pr. kg slagtekrop før momsregler og skat. Østrig, Tyskland og Irland har forsimplede momsregler for landbrug, som påvirker rentabilitet i positiv retning

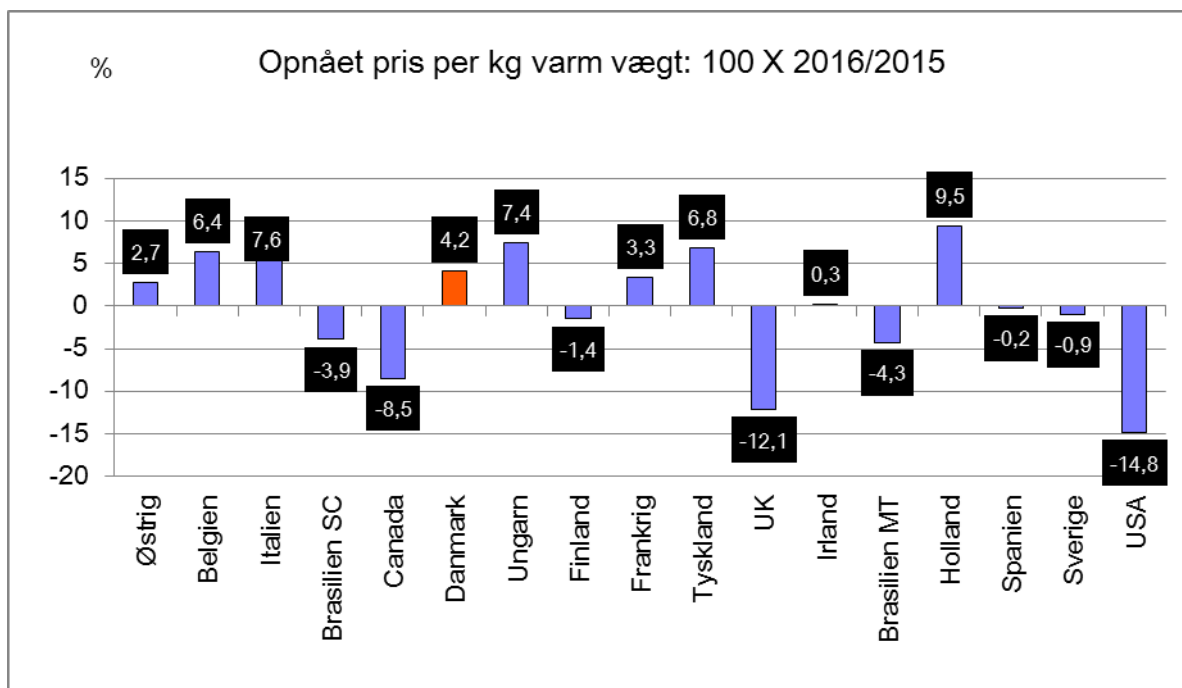
De bedste afregningspriser i 2016 var i Italien, Sverige og UK med henholdsvis 13,43 og 12,61 og 11,40 kr. pr. kg slagtekrop. De danske afregningspriser var i 2016 nogenlunde på niveau med andre EU-lande. I Brasilien var afregningsprisen lav i begge delstater på omkring 8,6 kr./kg i 2016.

Figur 3. Afregningspriser i 2016, DKK pr. kg varm slagtekrop

Afregningspriserne viser en ændring på mellem -1,4 % til +9,5 % i afregningsprisen i de fleste EU-lande UK undtaget, hvis 2016 sættes i forhold til 2015 procentuelt. Der var fald i Sverige, Spanien og Finland. UK faldt med 12,1 %, men dette svarer stort set til pundets fald over for den danske krone. Danmark ligger her placeret i midten med en stigning på cirka 4,2 %.

USA, Canada og Brasilien havde i 2016/2015 et yderligere fald i forhold til 2015/2014. Størst var faldet i USA med et prisfald på 14,8 %, og dette var uden en svækkelse af dollaren. I Brasilien kan faldet forklares med et fald i valutakursen. I Canada kan cirka 40 % af faldet forklares med en svækket valutakurs overfor kronen/euroen. I Canada og USA må faldet således forklares med ringere afregningspriser i 2016 i forhold til 2015.

Figur 4. Ændringen i afregningspris fra 2015 til 2016 i procent pr. kg slagtekrop

Afregningspristjek

Forskellige kilder kan give forskellige afregningspriser for hvert land. Nogle forskelle kan forklares alene ud fra udtræksdefinitioner. Andre som følge af behandling af data. I tabel 3 ses, at SEGES Svineproduktion indberetter en dansk afregningspris for 2016, som er 25 øre/kg mindre i forhold til Landbrug & Fødevarers (L&F) statistik over udbetalt beløb pr. kg slagtekrop i 2016. Grunden hertil er, at L&F inkluderer alle specialgrisetillæg, hvor SEGES Svineproduktion af hensyn til sammenlignelighed over til hvad eksempelvis Holland InterPIG gør, ikke inkluderer specialgrisetillæg. I 2015 år var der Tyskland var der 8 øre/kg i forskel mellem InterPIG og L&F. I 2016 er der kun 1 øre/kg i forskel mellem de 2 kilder. Cirka 8 øre/kg er egentlig den forventede forskel, da L&F korrigerer tysk afregningspris ned, så den svarer til det lavere slagteudbytte, der opnås på et tysk slagteri i forhold til et dansk.

Tabel 3. Forskel mellem afregningspriser i InterPIG og L&F-afregningspris i 2016. Forskellen er inkl. skjulte decimaler

Land	Danmark	Tyskland	Frankrig	UK	Holland	Sverige	Spanien	USA	Brasilien
L&F (1)	10,69	10,72	10,28	10,81	10,64	12,76	10,40	9,03	8,31
InterPIG (2)	10,44	10,72	10,49	11,40	10,42	12,61	10,45	8,96	8,60
Forskel*	-0,25	-0,01	0,22	0,59	-0,22	-0,16	0,05	-0,07	0,29

I UK er der forskellige afregningspriser afhængigt af, om det er indendørs - eller udendørs sobesætninger. UK ligger derfor højere i InterPIG end L&F med 59 øre/kg. Da UK InterPIG-tal er et vægtet gennemsnit af indendørs- og udendørs sobesætninger, er det rimeligt, at UK bruger vægtet afregning. Udendørs sobesætningers andel af produktionen i UK er så stor (cirka 40 %), at den ikke kan betegnes som specialgriseproduktion. I 2015 var svenske InterPIG's afregningspris 55 øre/kg højere end L&F. I 2016 er den 15 øre/kg lavere end L&F. Tidligere har L&F skønnet den svenske afregningspris pr. kg for lavt, på grund af hemmelige bonusser mellem landmand og slagteri, men nu ligger den altså over.

L&F's USA-pris er dagspriser, hvor der indgås en aftale om pris på grise leveret indenfor 14 dage. I modsætning til 2015 er der en lille forskel i 2016 mellem indberettet pris fra InterPIG USA og L&F's afregningspriser.

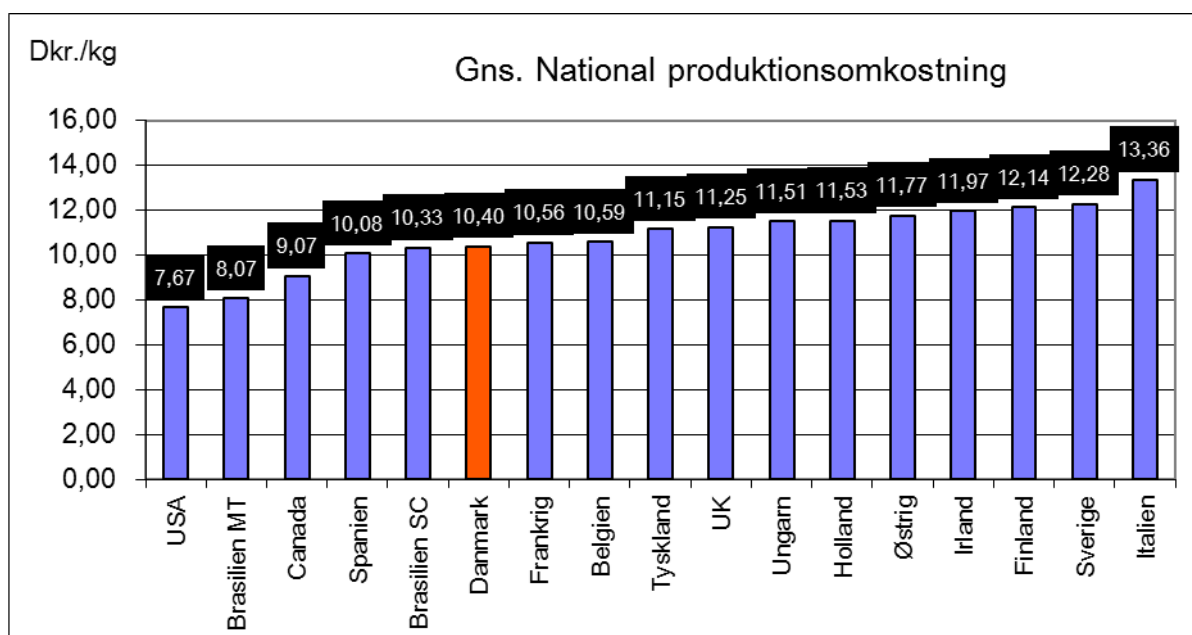
Cirka 33 % af alle slagtinger i USA er slagteriernes egne grise. Denne andel har været stabil over årene. For Brasilien er L&F's pris et gennemsnit af mange regioner, mens InterPIG's tal er fra staten Santa Catarina, hvorfor InterPIG's lavere pris var forventelig.

På sigt er InterPIG-modellen udfordret af øget differentiering i mange lande med hensyn til såvel produktionsomkostninger som afregningsprisbonus via flere specialgrise. Det er i hvert fald et emne, der bør tages op i 2017-sammenligningen. Cirka 30 % af de hollandske grise er målrettet specialgriseordninger i Holland. Dette er forbundet med merudgifter, som der også afregnes for. I Tyskland er der Tierwohl-ordningen, og i Danmark er UK-produktion og i et stigende omfang hjerte grisen. Det bliver noget af en udfordring, medmindre man holder fast i, at InterPIG er for en konventionel gris, eller der kan laves vægtet gennemsnit både af produktionsomkostning og afregningspriser, som UK InterPIG gør.

Produktionsomkostninger 2016

USA, Canada og Brasilien har væsentligt lavere produktionsomkostninger pr. kg slagtekrop end EU-InterPIG. I USA producerede de 1 kg svinekød cirka 2,8 kr./kg billigere end de bedste EU-lande på dette punkt, mens Canada og Brasilien ligger på et niveau, som er cirka 1,5-2,5 kr./kg lavere.

Danmark ligger med en produktionsomkostning på 10,40 kr./kg. på en andenplads i EU-InterPIG i 2016. Spanien ligger lavest i EU-InterPIG med en produktionsomkostning på 10,08 kr./kg i 2016.

Figur 5. Produktionsomkostning pr. kg slagtekrop i 2016

Omkostningsfordeling

Omkostningsfordelingen pr. kg slagtekrop kan opdeles i fire hovedposter i InterPIG:

- Foder
- Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger
- Løn
- Nettokapitalomkostninger.

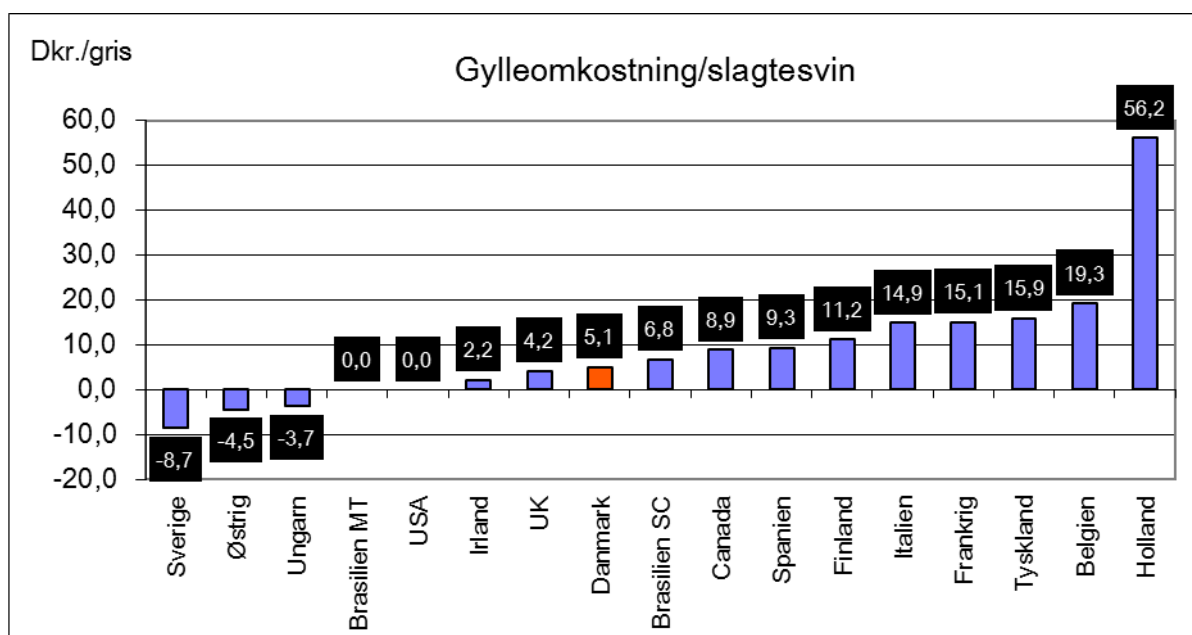
Opdelingen er vist i tabel 4. I forhold til figur 4 er produktionsomkostninger lidt lavere for de lande, hvor der er investeringstilskud, fordi investeringssubsidier i dette udtræk ikke fordeles på hele landets produktion. I figur 4 er det akkumulerende investeringstilskud over årene fordelt til alle landets svineproducenter.

Danmark ligger på en femte plads med hensyn til foderomkostning, hvis alle observationer tages med, Den bedste tredjedel i Danmark har den tredje laveste foderomkostning. At lande udenfor EU slår Danmark på foderomkostning er ikke så overraskende. I EU-InterPIG er det kun Finland, der har en lavere foderomkostning end Danmark. UK og Holland er ikke i stand til at kunne estimere foderprisbesparelse for hjemmeblandere. Deres foderpris svarer derfor til, at alle svineproducenter indkøber foderet, hvilket øger den samlede foderomkostning. Hvis alt foder var indkøbt i Danmark, ville det alt andet lige betyde en omkostningsforøgelse på cirka 18 øre/kg. I Danmark er 52 % af alt foder sat til at være hjemmeblandet i 2016. Danmark³³ og Frankrig³³ er produktionsomkostningen for de producenter med en gennemsnitlig effektivitet i den bedste tredjedel i de to lande. I Danmark er der en produktionsomkostningsforskel på 55 øre/kg i forhold til gennemsnitsproducent, mens der i Frankrig er en forskel på 27 øre/kg.

Tabel 4. Opsplitningen i produktionsomkostningen i kr. pr. kg slagtekrop 2016 med laveste produktionsomkostning først. Eventuel afvigelse i forhold til gennemsnitlig national produktionsomkostning skyldes investeringsstøtteordninger

Land	Foder	Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger	Løn	Nettokapital	Produktionsomkostning i alt
USA	5,00	1,15	0,53	1,00	7,67
Brasilien MT	5,64	1,11	0,44	0,89	8,07
Canada	6,02	1,16	1,09	0,80	9,07
Danmark33	5,65	1,59	1,01	1,56	9,80
Spanien	6,75	1,67	0,72	0,95	10,08
Frankrig33	6,05	1,81	0,89	1,52	10,29
Brasilien SC	8,03	0,91	0,52	0,87	10,33
Danmark	5,96	1,67	1,06	1,67	10,35
Belgien	6,64	1,51	0,87	1,39	10,41
Frankrig	6,20	1,80	0,99	1,57	10,56
Tyskland	6,15	2,19	1,06	1,74	11,15
UK	6,69	2,00	1,15	1,42	11,25
Ungarn	7,26	1,78	0,88	1,59	11,51
Finland	5,76	2,15	1,30	2,30	11,51
Holland	6,26	2,67	1,07	1,53	11,53
Østrig	6,45	1,82	1,15	2,14	11,57
Irland	7,63	1,88	1,02	1,45	11,97
Sverige	6,55	1,48	1,39	2,87	12,28
Italien	8,83	1,75	1,21	1,57	13,36
Rank Danmark	5	8	11	15	8
Rank Danmark33	3	7	9	11	4

På de øvrige rangeringer falder Danmark til en rangering som nr. 8-15. Det er primært på andre omkostninger end foder, at Danmark taber i konkurrenceevne. Holland oplyser meget høje kapacitetsomkostninger pr. kg slagtekrop. En del af forklaringen ligger i høje gylleomkostninger pr. enhed. Oplyst gylleomkostning er på 56,2 kr./slagtesvin, svarende til at gylleomkostning pr. ton i Holland er cirka 112 kr./ton.

Figur 6. Nettoomkostning gylle pr. slagtesvin i InterPIG 2016

Gylleomkostninger er i InterPIG oplyst som en nettoindtægt/-udgift, det vil sige potentiel indtægt fra husdyrgødning via substituering af kunstgødning fratrukket udbringningsomkostninger og eventuelle modtagegebyrer. I Sverige, Østrig og Ungarn er gylleomkostningen en indtægt, mens USA og Brasilien MT oplyser, at den er udgiftsneutral, mens Brasilien SC oplyser en omkostning. På grund af nye regler i Tyskland omkring anbringelse af biomasse fra Biogasanlæg, var der egentlig forventet en stigning i tyske gylleomkostninger i 2016. Indtil videre betyder de nye regler, at hollænderne, som eksporterer meget gylle til Tyskland, har fået en yderligere omkostning pr. slagtesvin på cirka 8 kr./slagtesvin i forhold til 2015, mens de tyske omkostninger er stort set uændret. Det kan måske skyldes, at det kan være svært at lave et decideret regnskab for gylleomkostning pr. gris. I Danmark betyder de nye 170 kg Nsvin/ha mod før ned til cirka 126 kg Nsvin/ha, at der for 2017 kan forventes at de danske nettoomkostninger til gylle falder fremadrettet.

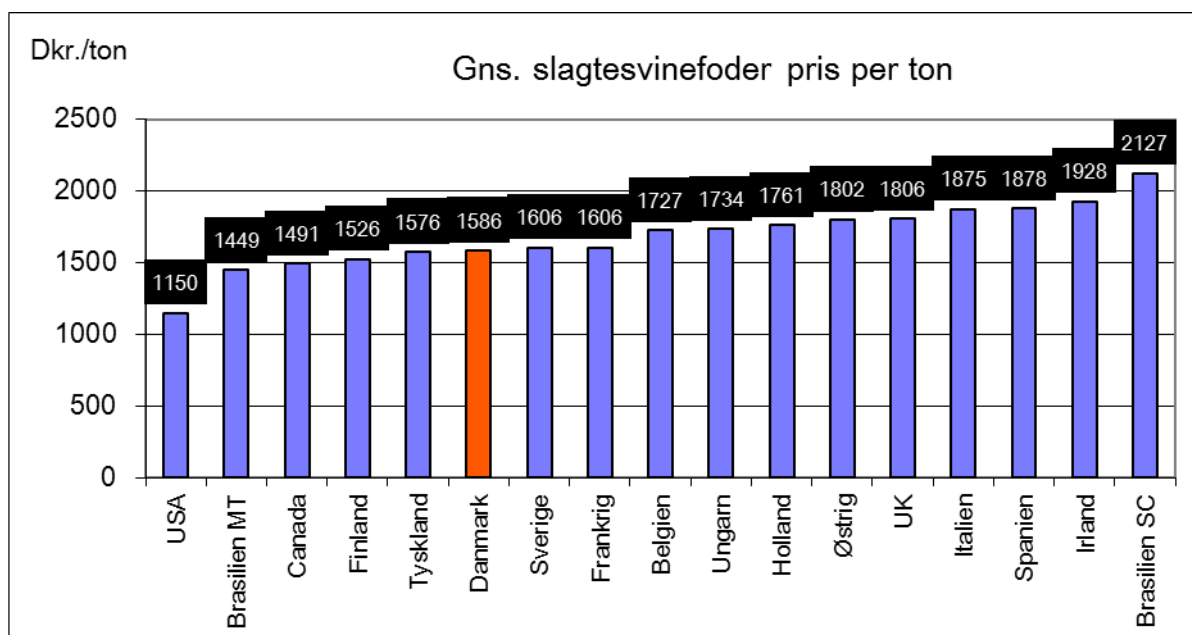
Foder udgør som median cirka 59,4 % af alle omkostninger pr. kg slagtekrop i 2016.

Foderomkostningen i procent af total varierer mellem 50-78 % af omkostningen ved at lave 1 kg svinekød for alle lande. Lavest i Finland, fordi de har så mange ekstraomkostninger, højest i Brasilien i staten Santa Catarina.

Spanien opnår sine lave produktionsomkostninger på trods af nogle af de højeste foderpriser i 2016, kun overgået af Brasilien SC og Irland. Et ton slagtesvinefoder var cirka 290 kr./tons dyrere i Spanien end i Danmark i 2016. Foderpriser skal på grund af import af korn være højere end i Danmark, men prisforskellen kan ikke for Spanien alene forklares med dette. En mulig forklaring kan være, at "integratorerne" også ejer foderfabrikkerne. Ved at sætte foderpriserne lidt højere, ser rentabilitet lidt laver ud i spansk svineproduktion. Dette kan hjælpe integratorerne i "forhandlingerne" med, hvor meget de spanske svineproducenter (de integrerede), som har kontraktproduktion, får pr. gris. De

”integrerede” mener nemlig, at de får for lidt ud af at stille bygninger til rådighed. I et land som Spanien, hvor produktionen bare øges og øges, har det været stort set risikofrit at blive integreret og få 11-12 euro/slagtesvin for at stille arbejdskraft og bygninger til rådighed. Omvendt får de heller ikke den store gevinst, da risiko og afkast hænger sammen.

Canada og USA har markant de laveste foderpriser. I USA var foderet cirka 440 kr./tons billigere end i Danmark i 2016. De meget høje foderpriser i Brasilien SC i året 2016 er forklaret tidligere.

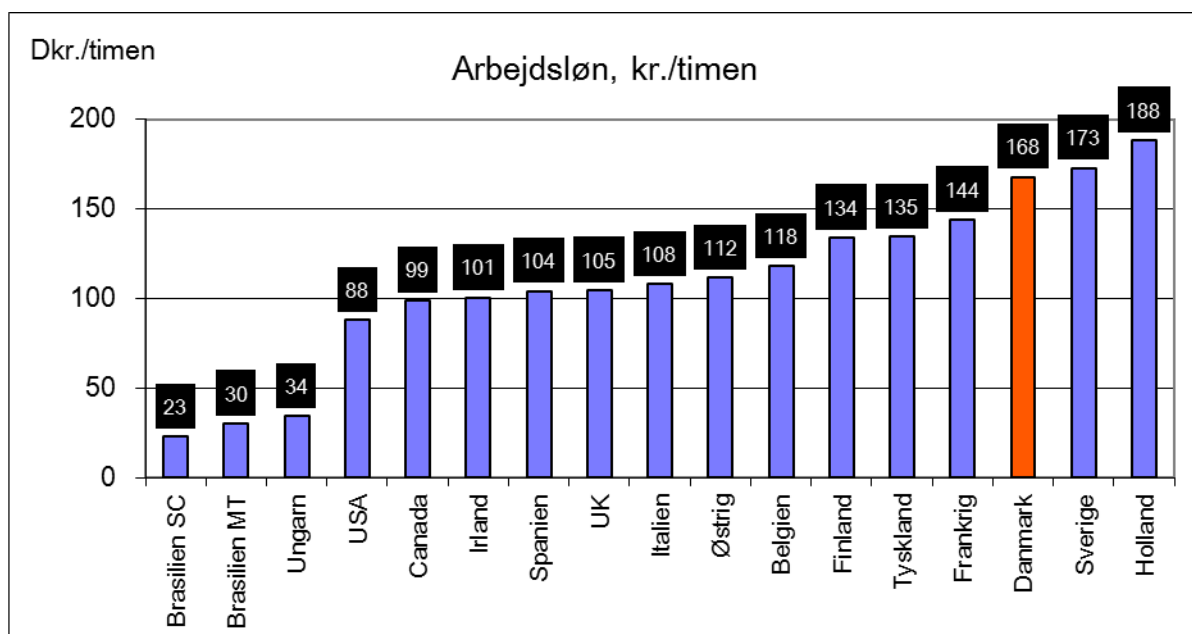
Figur 7. Gennemsnitspris for 1 ton indkøbt slagtesvinefoder i 2016. Kilde: InterPIG

Set i forhold til lande med lavere produktionsomkostninger end Danmark er det primært på øvrige styk- og kapacitetsomkostninger samt nettokapitalomkostninger, at Danmark sætter til i konkurrenceevne som det marginalt er vist i tabel 5. Med hensyn til øvrige styk- og kapacitetsomkostninger tabes der mellem 60-90 øre/kg, og med hensyn til nettokapitalomkostningen tabes der mellem 50-83 øre/kg slagtekrop. Forskellen i nettokapitalomkostningen skyldes billigere byggeri i Brasilien, USA, Canada og Spanien i forhold til Danmark. Den højere danske produktivitet i fravænnede grise pr. årssø eller daglig tilvækst kan ikke indhente denne fordel. Pr. kg svinekød er lønomkostningen i Danmark cirka 50-60 øre/kg højere end i USA og Brasilien.

Tabel 5. Danske produktionsomkostninger marginalt pr. kg slagtekrop for Danmarks gennemsnitsproducent i 2016 marginalt i forhold til dem med laveste omkostninger i 2016. Alle beløb i kr./kg varm slagtekrop

Land	USA	Brasilien MT	Brasilien SC	Canada	Spanien
Foder	0,96	0,32	-2,07	-0,06	-0,79
Øvrige styk- og kap. omkostninger	0,52	0,56	0,76	0,51	0,00
Løn	0,53	0,61	0,53	-0,04	0,34
Nettokapital	0,67	0,78	0,80	0,87	0,72
Omkostningsforskel i alt	2,68	2,28	0,02	1,28	0,27
Afregningspris forskel	1,48	1,89	1,84	2,00	-0,01
Netto 2016	-1,20	-0,39	1,82	0,72	-0,28
Netto 2015	-3,39	-2,67	-0,97	-0,66	-0,5
Konkurrenceevneforbedring DK, %	65	85	288	208	44

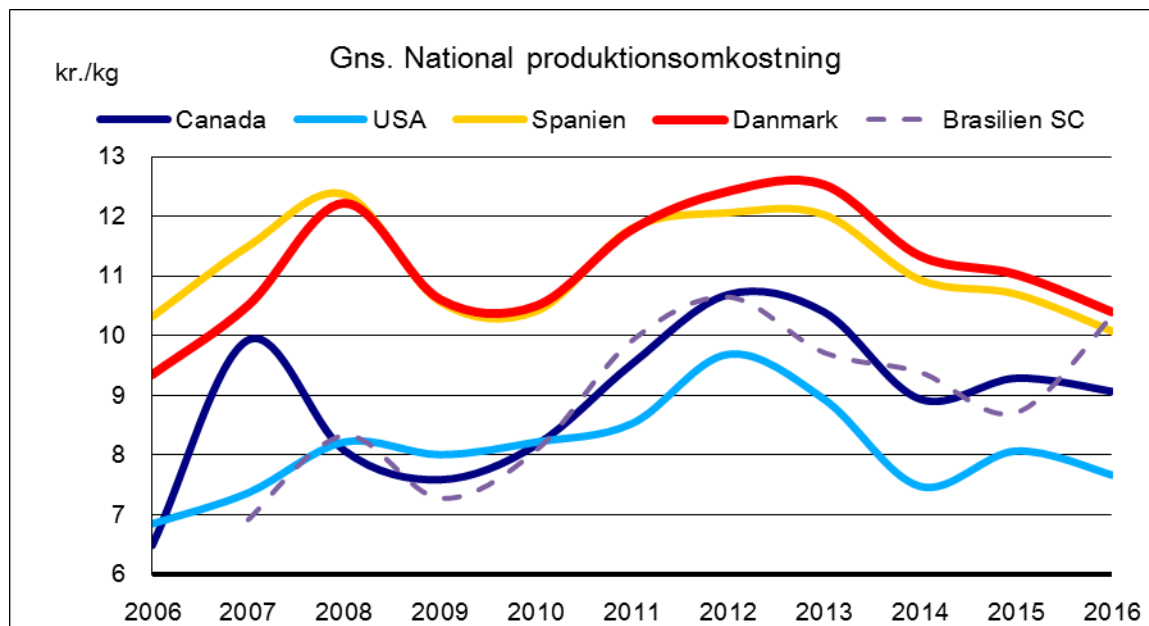
Timelønnen er meget lav i Brasilien og Ungarn. Danmark ligger tredje højest med hensyn til timeløn kun overgået af Sverige og Holland. I Holland er der indregnet en højere ejer aflønning end i andre lande.

Figur 8. Arbejds løn pr. time. InterPIG 2016

International konkurrenceevne vises i tidsserier for USA, Canada, Brasilien, Spanien og Danmark. De tre første fordi de fortæller noget om konkurrenceevnen på verdensmarkederne. Spanien fordi de både er en stor spiller på verdensmarkedet, men også inden for EU-markedet. Tidsserier fra 2004-2016 med hensyn til produktionsomkostning pr. kg slagtekrop eller så langt tilbage, som der er InterPIG-tal for Brasilien og Spanien, viser, at Spanien har overhalet Danmark siden 2011 med hensyn til produktionsomkostning pr. kg slagtekrop, men at de to lande nu følges ad med stort set

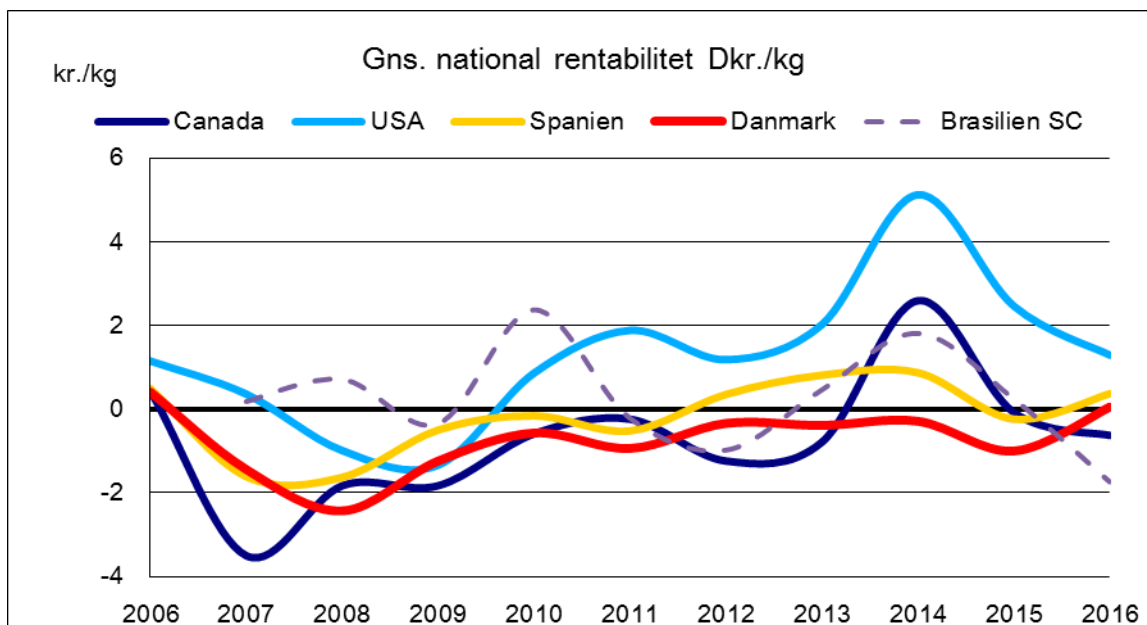
samme nominelle forskel mellem de to lande. Hullet bliver mindre til Canada, mens Brasilien SC, nok øger afstanden igen, når foderpriserne bliver normaliseret i 2017 i delstaten.

Figur 9. Produktionsomkostning pr. kg slagtekrop 2006-2016

Rentabilitetsmæssigt ligger USA's og Brasiliens svineproduktion mere i plus end minus, mens spansk svineproduktion blandt de store svineproduktions lande i Europa ligger fornuftigt. Den bedre rentabilitet i spansk svineproduktion i forhold til dansk er en kombination af bedre afregningspriser og relativt lave produktionsomkostninger.

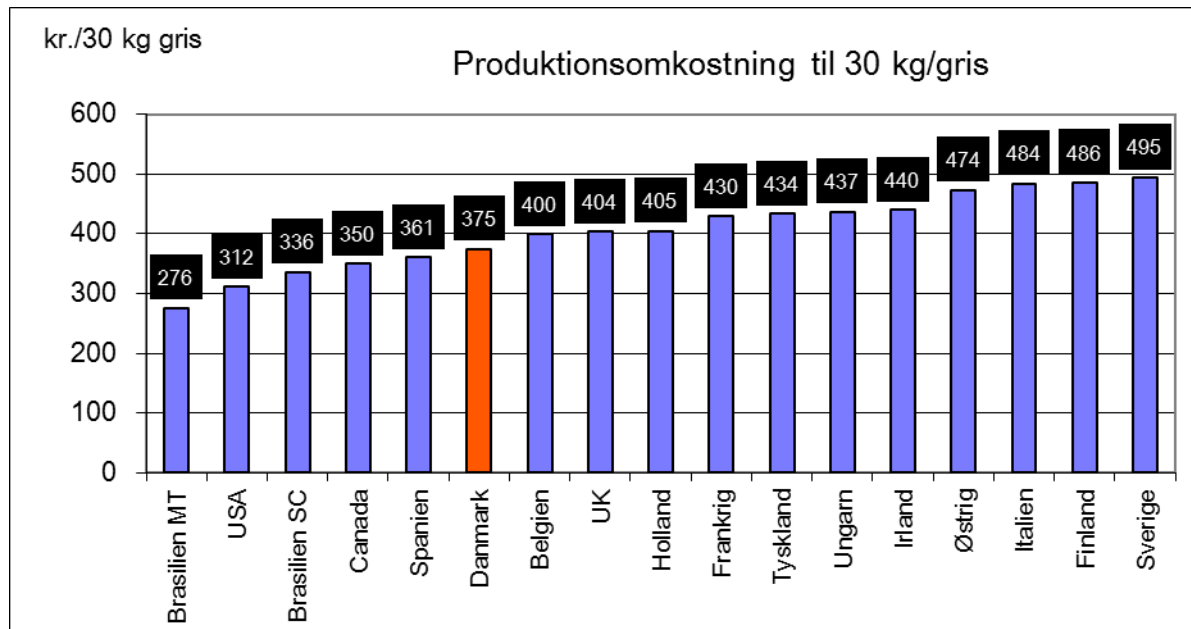
Gabet i produktionsomkostning mellem USA og Danmark bliver ikke lige sådan lukket, men i det mindste er rentabiliteten i amerikansk svineproduktion faldet til et mere normalt niveau.

Figur 10. Rentabilitetstidsserie for udvalgte lande i kr./kg slagtekrop

Omkostning pr. produceret smågris

En 30 kg's smågris blev i 2016 produceret 59 kr./smågris billigere i Danmark sammenlignet med Tyskland, hvilket var en konkurrenceevneforværring på 5 kr./smågris i forhold til 2015. Spanien øgede deres forspring fra 3 kr./30 gris i 2015 til 14 kr./30 kg smågris i 2016 i forhold til Danmark.

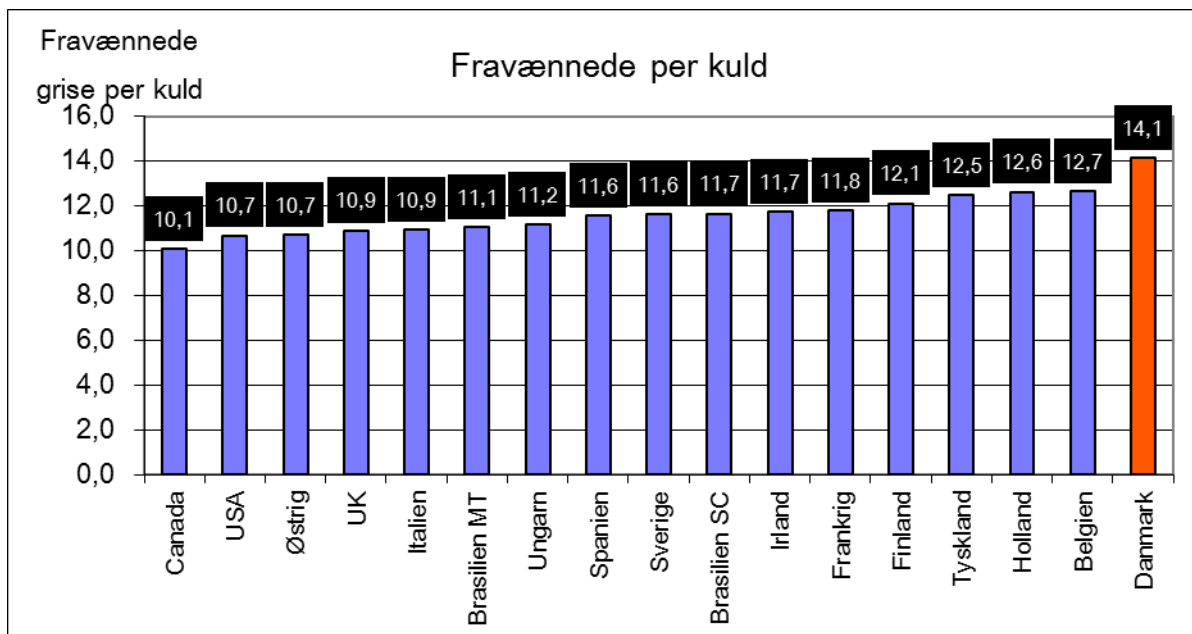

Figur 11. Produktionsomkostningen for en 30 kg's gris i 2016

Effektivitet i soholdet

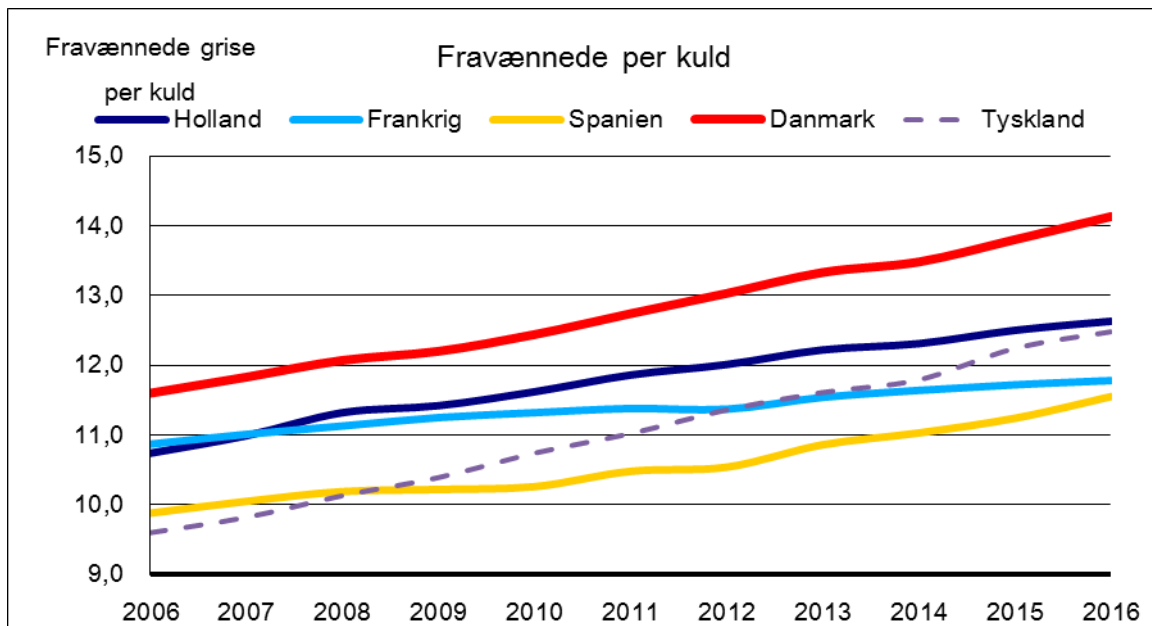
Danmark får igen i 2016 den absolutte topplacering med hensyn til fravænnede grise pr. kuld. I 2016 blev der fravænnat 14,1 grise pr. farekuld i Danmark via en fremgang i levendefødte på 0,4 gris/kuld som blev til 0,33 ekstra fravænnede grise pr. kuld. Holland blev overhalet af Belgien og kommer ind

som nummer tre med 12,6 fravænnede grise pr. farekuld, hvilket kun var 0,1 mere end i 2015. Her var fremgangen 0,47 flere levendefødte grise pr. kuld, og 0,47 flere fravænnede grise pr. kuld. I Belgien var der cirka en halvering af deres nationale database for svin fra 2015 til 2016, som kan have påvirket, at de springer forbi Holland. Men Belgien har også tidligere vist større årlig fremgang end Holland målt på dette nøgletal. Ifølge InterPIG Holland anslår de Topigs genetiske markedsandel af søerne i Holland til cirka 70 %. Den simple forklaring, på at de sakker agterud, er nok, at de i modsætning til tyske og belgiske soholdere ikke har DanAvl-søer i større omfang, fordi de støtter op om hollandske Topigs/Norsvin.

Figur 12. Fravænnede grise pr. kuld. Kilde: InterPIG 2016

Som figur 13 viser, er der fremgang i fravænnede farekuld i alle lande. Danmark og Tyskland har stort set samme fremgang i fravænnede grise pr. kuld, mens Spanien, Frankrig og Holland sakker bagud.

Figur 13. Fravænnede grise pr. kuld 2006-2016. Kilde: InterPIG 2016

Tabel 6 viser andre øvrige effektivitetstal. Det er værd at bemærke, at kuld pr. årssø er lavere i Sverige og Danmark end i andre lande. Søerne i Sverige og Danmark har en længere laktationsperiode end i andre lande, og det koster i kuld pr. årssø. Sverige har et lovkrav om mindst 28 dages fravænningsalder, mens resten af EU inklusiv Danmark har et lovkrav om minimum 21 dages fravænningsalder, under forudsætning af at de fravænnede grise flyttes til specialiserede stalde, der tømmes og renses og desinficeres grundigt inden anbringelsen af en ny gruppe. Hvis dette ikke er tilfældet, er lovkravet i Danmark også ≥ 28 dages fravænningsalder.

Tabel 6. 2016-tal for effektivitet i soholdet. Kilde: InterPIG samt egne beregninger

Land	Fravænnede grise pr. årssso	Fravænnede grise pr. farekuld	Kuld pr. årssso	Diegivningsperiode pr. so	Spildfoderdage pr. kuld	Fravænnings vægt, kg
Østrig	24,9	10,7	2,33	27,2	13,5	7,5
Belgien	30,1	12,7	2,38	23,3	14,1	6,5
Brasilien MT	26,2	11,1	2,37	28,0	10,3	8,0
Brasilien SC	26,8	11,6	2,30	28,0	14,5	8,0
Canada	23,2	10,1	2,30	21,0	21,7	6,2
Tjekkiet	27,7	12,3	2,26	26,7	19,1	8,0
Danmark	32,1	14,1	2,27	31,0	13,7	6,6
Danmark33	34,6	14,9	2,33	29,8	11,1	6,4
Finland	26,9	12,1	2,22	30,5	17,9	7,2
Frankrig	27,5	11,8	2,33	23,7	16,8	6,8
Frankrig33	29,2	12,4	2,36	22,4	16,1	6,6
Tyskland	29,1	12,5	2,33	24,5	16,2	6,8
UK	24,8	10,9	2,28	26,6	17,7	7,3
Ungarn	24,9	11,2	2,23	28,0	19,7	7,0
Irland	27,9	11,7	2,38	28,0	9,4	7,0
Italien	24,3	10,9	2,22	26,0	22,4	7,5
Holland	29,8	12,6	2,36	26,4	12,3	7,8
Spanien	27,0	11,5	2,34	23,0	17,0	6,1
Sverige	25,9	11,6	2,23	32,9	14,8	10,2
USA	25,7	10,7	2,41	22,0	13,8	6,0

* Beregnet ud fra en antagelse om 116 drægtighedsdage/kuld alle lande

De fleste lande er registreringsmæssigt noget efter Danmark på nogle punkter, fx omkring sodødelighed. Sammenligninger med hensyn til sodødelighed skal derfor tages med en vis forsigtighed. For UK og Holland vides med sikkerhed, at det er data fra E-kontrol. De danske sodødelighedstal er i forhold til UK og Holland noget højere. De svenske sodødelighedstal er et ekspertskøn for 2016, men passer med en større svensk rapport omkring sodødelighed tilbage fra 2008.

Tabel 7. Oplysninger om soholdet i 2016. Totalpattegrisedødelighed kan ikke beregnes i alle lande, derfor vises pattegrisedødelighed

	Årlig so- udskiftning, %	1. lægsprocent	Solgte smågrise/årsso	Solgte slagtesvin/årsso	Sodødelighed, %	Pattegrise- dødelighed, %
Østrig	36,9	15,8	24,2	23,7	5,7	13,8
Belgien	45,6	19,2	28,7	27,9	5,0	11,6
Brasilien MT	45,0	19,0	25,6	25,1	6,0	10,2
Brasilien SC	45,0	19,5	26,3	25,7	6,0	7,6
Canada	32,7	14,2	22,7	21,9	7,8	12,4
Tjekkiet	38,0	16,8	26,8	26,2	4,2	8,0
Danmark	51,3	22,6	31,1	30,1	9,0	13,3
Danmark33	50,7	21,8	33,7	32,7	7,6	11,8
Finland	45,0	20,3	26,3	25,6	5,6	13,5
Frankrig	46,2	19,8	26,7	25,7	6,3	14,0
Frankrig33	46,5	19,7	28,5	27,6	5,8	12,4
Tyskland	38,9	16,7	28,1	27,4	7,0	14,7
UK	52,1	22,9	23,9	23,2	5,1	12,6
Ungarn	47,6	21,3	24,4	23,6	5,0	7,2
Irland	55,0	23,1	27,1	26,4	4,9	10,8
Italien	38,0	17,1	23,5	22,9	2,2	11,6
Holland	43,0	18,2	29,1	28,4	6,0	14,1
Spanien	46,0	19,7	25,9	25,0	8,6	13,2
Sverige	51,7	23,2	25,3	24,9	7,5	17,1
USA	44,5	18,5	24,6	23,4	10,0	15,3

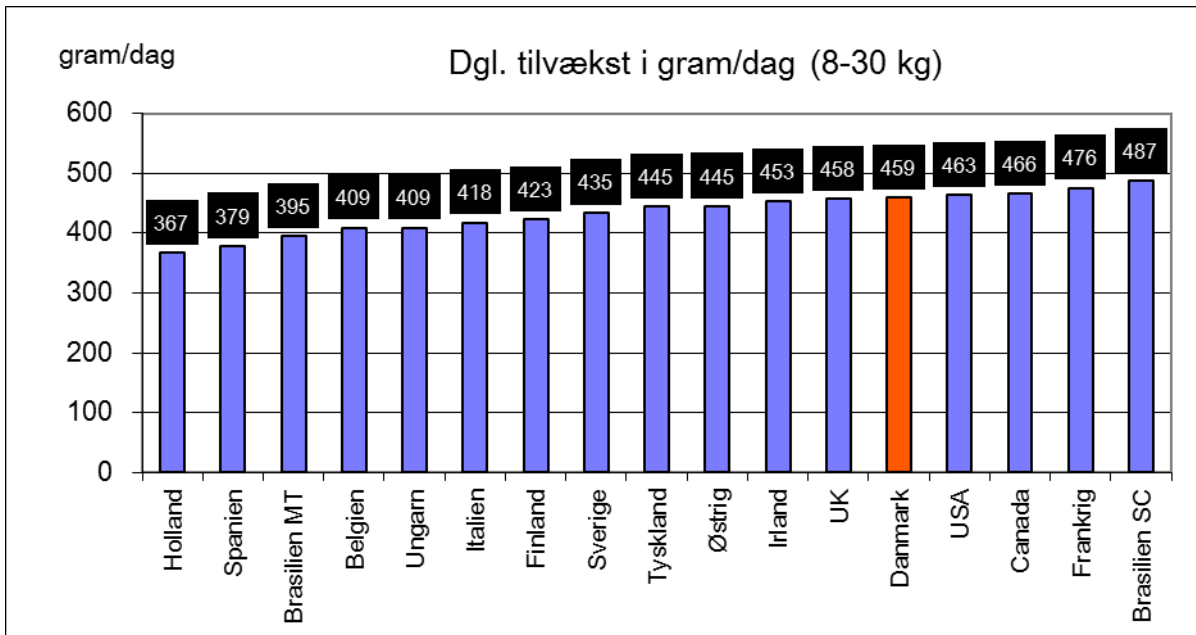
Smågriseholdet

Tabel 8 viser data vedrørende smågriseproduktionen i de enkelte lande. Bemærk blandt andet den relativt mindre afgangsvægt fra smågrisestalden i eksempelvis Spanien og USA på kun cirka 18 kg. Det er nok mere kutyme og traditionelle handelsmønstre, der dikterer, hvilken "omsætningsvægt på smågrise" markedet vil have.

Table 8. Smågrisedata for 2016. Kilde InterPIG 2016

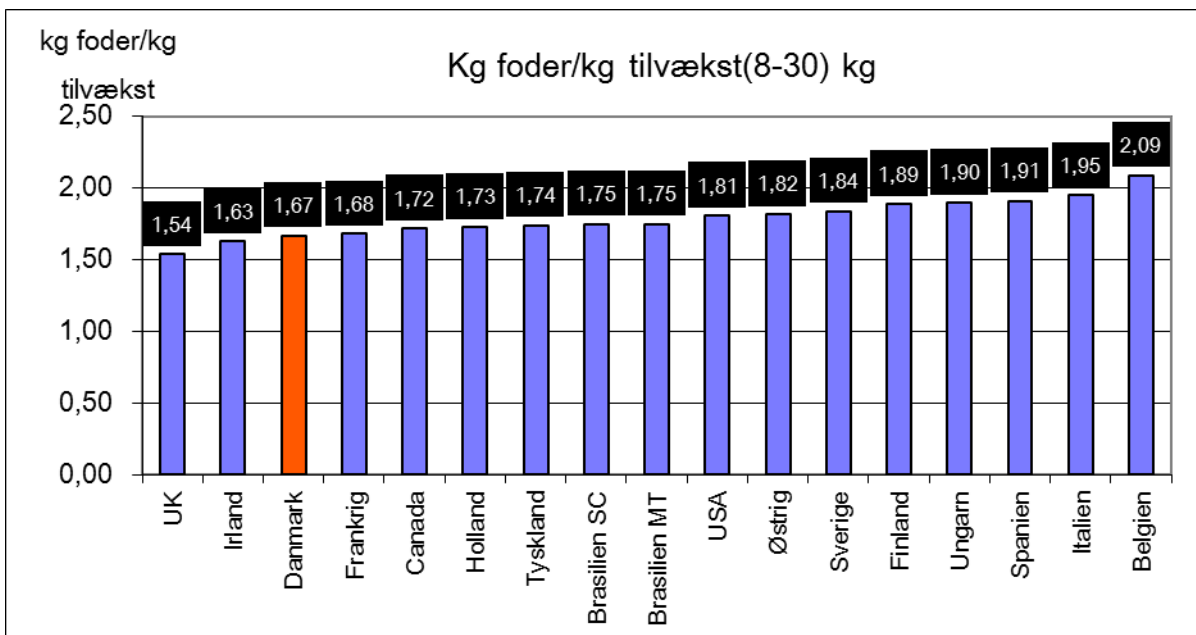
Land	Indvægt	Udvægt	Dødelighed, %	Daglig tilvækst, gram/dag	Kg foder/kg tilvækst
Østrig	7,5	32,1	3,0	450	1,86
Belgien	6,5	23,0	4,6	351	1,87
Brasilien MT	8,0	23,0	2,0	357	1,60
Brasilien SC	8,0	23,0	2,0	440	1,60
Canada	6,2	30,0	2,0	440	1,68
Tjekkiet	8,0	29,3	3,1	415	2,36
Danmark	6,6	30,8	3,1	444	1,66
Danmark33	6,4	31,0	2,7	477	1,57
Finland	7,2	31,3	2,2	420	1,90
Frankrig	6,8	31,4	2,7	466	1,69
Frankrig33	6,6	31,1	2,4	465	1,67
Tyskland	6,8	29,9	3,2	428	1,71
UK	7,3	36,8	3,6	484	1,70
Ungarn	7,0	24,4	1,9	366	1,74
Irland	7,0	38,1	2,9	482	1,82
Italien	7,5	31,8	3,2	421	1,98
Holland	7,8	25,4	2,5	342	1,62
Spanien	6,1	19,1	3,9	297	1,61
Sverige	10,2	30,9	2,1	465	1,91
USA	6,0	17,7	4,1	351	1,49

Som nævnt varierer fravænnings- og indsættelsesvægt meget landene imellem. Den standardiserede tilvækst fra 8-30 kg og foderforbrug pr. kg tilvækst vises derfor i figur 14 og 15. USA og Brasilien har den højeste standardiserede smågrisetilvækst, mens Danmark ligger i bedste tredjedel. USA's og Brasiliens høje placering her kan muligvis forklares med, at smågriseleddet er det sted i produktionen, hvor tilsætning af vækstfremmere i foderet har størst effekt på produktivitet. Medicineret tidlig fravænnelse er stadig noget, som praktiseres i USA, men også i nogen grad i Brasilien.

Figur 14. Daglig tilvækst fra 8-30 kg i smågriseholdet. Kilde: InterPIG 2016

Der er en meget lille forskel omkring kg foder pr. kg tilvækst imellem de enkelte lande.

Figur 15. Kg foder/kg tilvækst i smågrisestalden. Kilde: InterPIG 2016

Figur 15 skal ses som vejledende, da energiindholdet i smågrisefoderet kan variere.

Slagtesvineholdet

Af tabel 9 fremgår data fra de enkelte InterPIG-lande i 2016.

Table 9. Slagtesvinedata for 2016. Kilde InterPIG 2016. *Sygestier indgår ikke i producerede grise pr. stiplads

Land	Indvægt, kg	Levende vægt i kg	Daglig tilvækst, gram/dag	Kg foder/kg tilvækst	Døde, %	Foderdage pr. solgt svin	Solgte grise/stiplads/år
Østrig	32,1	120,7	802	2,88	1,7	110	3,03
Belgien	23,0	114,4	680	2,83	2,9	134	2,58
Brasilien MT	23,0	122,9	831	2,60	2,2	120	2,87
Brasilien SC	23,0	123,3	820	2,60	2,2	122	2,82
Canada	30,0	126,0	876	3,00	3,5	110	3,24
Tjekkiet	29,3	115,0	870	2,80	2,1	99	3,43
Danmark	30,8	111,5	950	2,69	3,3	85	3,97
Danmark33	31,0	111,5	994	2,58	2,8	81	4,15
Finland	31,3	120,5	967	2,70	2,8	92	3,25
Frankrig	31,4	120,4	819	2,78	3,8	109	3,05
Frankrig33	31,1	121,0	824	2,74	3,2	109	3,07
Tyskland	29,9	121,5	824	2,81	2,8	111	2,81
UK	36,8	107,4	850	2,65	3,0	83	4,05
Ungarn	24,4	113,2	704	3,23	3,3	126	2,74
Irland	38,1	108,6	860	2,69	2,5	82	4,30
Italien	31,8	170,0	687	3,79	2,5	201	1,75
Holland	25,4	119,3	808	2,59	2,3	116	2,93
Spanien	19,1	109,5	706	2,48	3,6	128	2,70
Sverige	30,9	120,7	926	2,85	1,7	97	3,44
USA	17,7	127,9	826	2,72	4,9	134	2,63

Irland, UK, Danmark og Spanien har en slagtevægt, som er væsentligt lavere end andre lande.

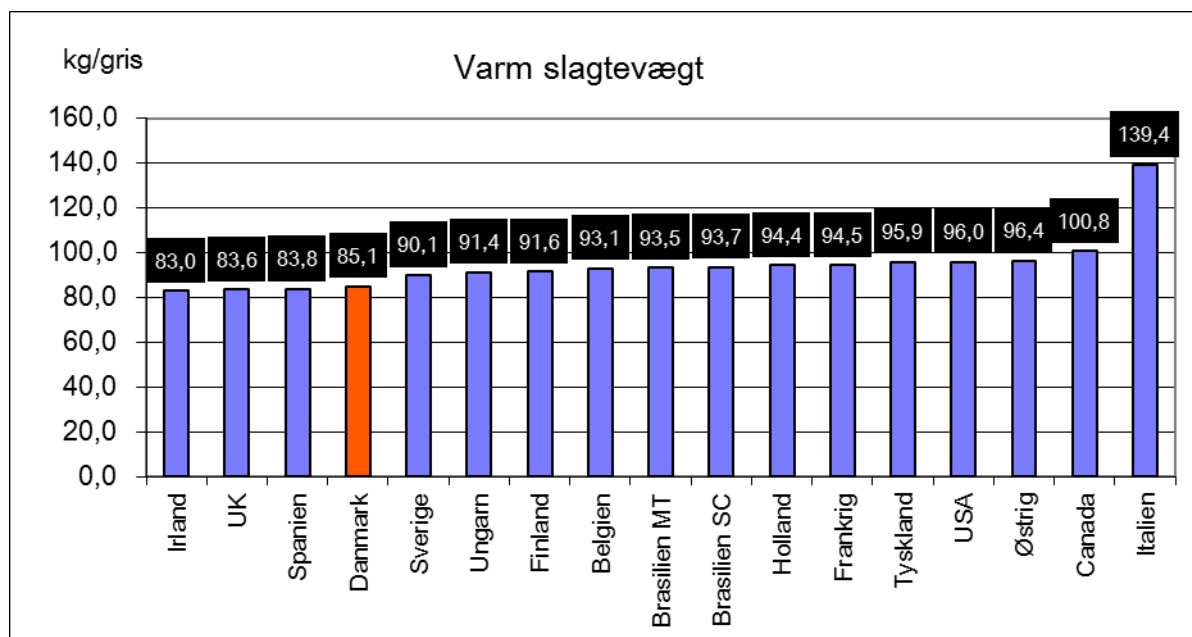
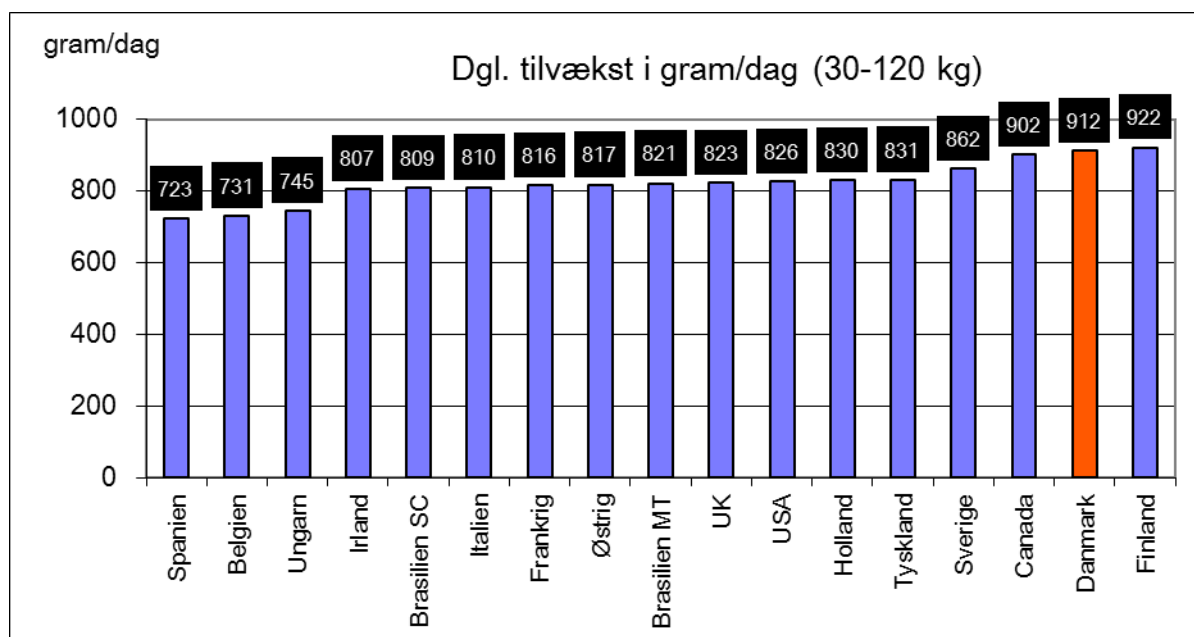

Figure 16. Varm slagtevægt i 2016. Kilde InterPIG 2016

Slagtevægt har relativt stor betydning for produktionsomkostning pr. kg slagtevægt, fordi smågriseomkostningen kan fordeles ud på flere kg. Omvendt giver en høj slagtevægt lavere kødprocent og et højere foderforbrug pr. kg tilvækst. Målt på standardiseret daglig tilvækst ligger Danmark nr. 2 efter Finland. Her har valg af ornerace stor betydning. Duroc, som bruges i Danmark, har højere daglig tilvækst end eksempelvis Pietrain-orner, et lavere foderforbrug pr. kg tilvækst, men også en lavere kødprocent. Samlet set er der ingen tvivl om, at slagtesvin med Duroc, som afsættes til danske slagterier og med danske afregningsregler, giver den bedste økonomi for danske slagtesvineproducenter.

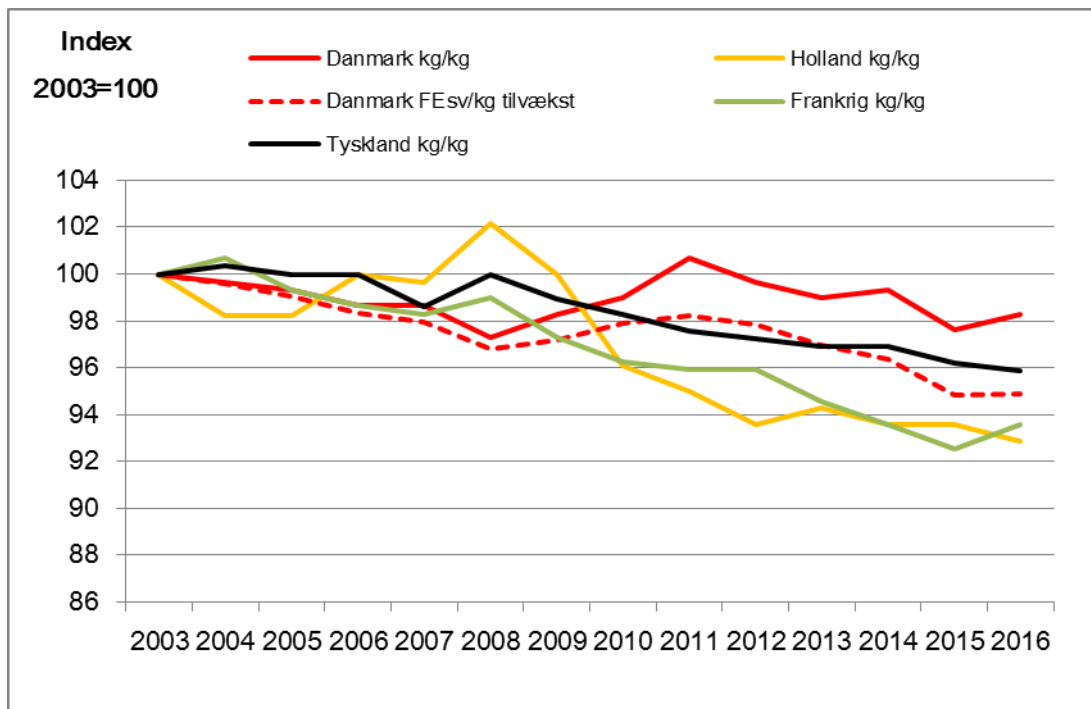

Figur 17. Standardiseret daglig tilvækst fra 30-120 kg levende vægt i 2016

Benchmarking af foderforbrug pr. kg tilvækst er besværligt, da energiindhold som følge af forskelle i foderinput veksler og i øvrigt skal omregnes fra et nationalt system til et fælles energivurderingssystem. Energieniveauet kendes heller ikke særlig præcist år for år i andre lande. Alle disse faktorer gør, at god benchmarking af fodereffektivitet bliver meget vanskelig.

I stedet for direkte sammenligninger, som alligevel ikke er sammenlignelige på grund af kvalitetsforskelle i foderet, som også giver sig udslag i ikke sammenlignelige priser, følger SEGES Svineproduktion udviklingen i fodereffektivitet via en indeksmåling for udvalgte lande.

I figur 18 er udvalgte landes udvikling i fodereffektivitet siden 2003 indekseret for det pågældende land baseret på deres kg/kg indberetninger og for Danmarks vedkommende både på kg/kg-basis og på FEsv/kg tilvækst. Hvis der ikke korrigeres for det let faldende energiindhold i danske slagtesvineblandinger, er der på kg/kg-basis næsten ingen indekxfremgang i fodereffektiviteten fra 2003-2015. Hvis der korrigeres for ændring i energiindholdet, er der en lille fremgang på små 5 % i fodereffektivitet via et fald i indeks fra 100 til cirka 95 fra 2003-2016.

Figur 18. Indekseret udvikling i foderforbrug i kg foder pr. kg tilvækst fra 30-120 kg levende vægt 2003-2016 og for Danmark også i FEsv pr. kg tilvækst. Indekseret i forhold til basisår. Kilde: InterPIG 2016 og egne beregninger

Hvis de øvrige lande ikke har rørt ved deres "energiindhold", eller det ikke er blevet højere siden 2003, har Frankrig og Holland større fremgang i foderudnyttelse end Danmark, mens Danmark og Tyskland følges ad. Om udviklingen kan betegnes som tilfredsstillende i Danmark i forhold til udlandet bliver sværere og sværere at svare på, da andelen af ukastrerede hangrise af fødte hangrise spiller mere og mere ind.

I 2010 besluttede flere EU-lande at arbejdet mod kastration. Som landet ligger lige nu, ender det nok mest med kastration med lokalbedøvelse, om end flere lande har øget produktionen af hangrise.

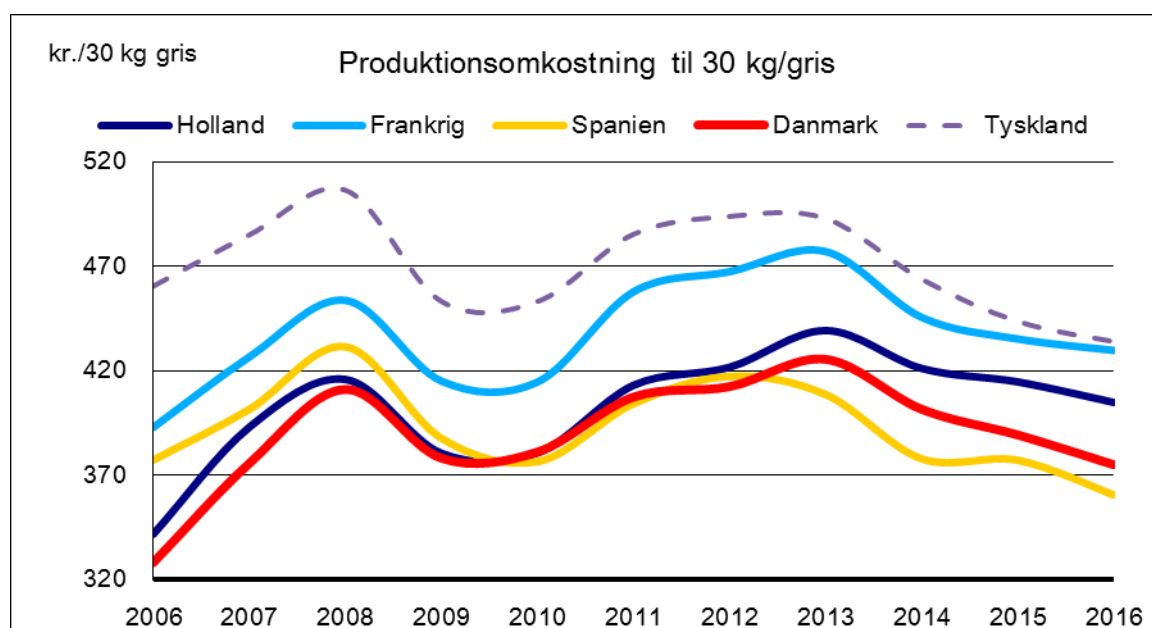
Holland oplyser, at de cirka er oppe på 50-60 % hangriseproduktion, men har i slutningen af 2017 meddelt, at de sætter det til cirka 40 %. I Frankrig har et andelsslagteri indført 100 % hangriseproduktion, så cirka 20 % af hangrisene i Frankrig ikke kastreres. I Tyskland er andelen mindre og ligger på cirka 10 %. Spanien har cirka 60 % hangriseproduktion. I Spanien kastreres stort set kun de hangrise, som bruges til den berømte Serano-skinkeproduktion. Her er galtgrisenes øgede fedtindhold nærmest en kvalitetsmæssig fordel.

I Danmark har udviklingen fra 2011 til 2016 gået fra cirka 3,6 % til 5,1 % hangriseslagtninger. Danmark er reelt set bagefter, på trods af at Danmark engang var et foregangsland på området, men det danske afsætningsmarked er ikke "klar" endnu til at skifte fra galt- til hangrise. Man afventer en ordentlig metode til at detektere hangriselugt på slagterilinen. Under danske forhold med 50 % sogrise ville det øge den gennemsnitlige kødprocent med cirka 1,25 kødprocentenheder, sænke

foderforbrug pr. kg tilvækst med cirka 0,125 FEs/kg tilvækst ved 100 % skift fra galt- til hangriseproduktion. I Holland har de "altså med" cirka 50 % hangriseproduktion opnået cirka 25 % af disse fordele.

Konkurrenceveneanalyser smågrise

Trenden inden for produktionsomkostninger for smågrise er, at Frankrig og Holland sakker bagud i forhold til Danmark. Tyskland har indhentet Frankrig med hensyn til denne produktionsomkostning for en 30 kg's smågris. Tyskland har over årene indhentet en del med hensyn til produktionsomkostningen for en 30 kg's smågris i forhold til Danmark, men der er fortsat en god sikkerhedsmargin set med danske øjne. Spanien rykkede fra Danmark på smågrisesiden fra 2013, men afstanden mellem de to lande er nu stabiliseret.

Figur 19. Tidsserieanalyse for produktionsomkostningen for 30 kg's gris i udvalgte EU-InterPIG-lande

Set over en tidsserie fra 2006-2016 (tabel 10) er der for gennemsnitsproducenten et tab på 21 kr./smågris ved salg til Nord-West. Heldigvis for danske smågriseproducenter er Nord-West en form for basisnotering, hvor der mere er tale om en plusregulering end en minusregulering, da det er baseret på 200 smågrise som basis. Store hold ensartede smågrise, som danske soholdere via cirka tre gange så store gennemsnitlige sobesætninger end tyskerne har, opnår noget bedre priser. Et slag på tasken er, at danske smågriseproducenter med eksport via disse højere tillæg, stort set går i nul i tidsserien 2006-2016. 2015 var et katastrofeår med et ekstremt stort udbud af smågrise, som gav meget lave puljepriser på smågrise. De lave puljepriser i 2015 mindskede udbuddet af smågrise i 2016, så 2017 bliver et jubelår for smågriseproducenter, men i disse notater laves kun afsluttede tidsserier.

Tabel 10. Rentabilitet for dansk smågriseproducent. Historiske smågrisepriser fra diverse pulje og beregnet smågrisenotering i Danmark. Gennemsnittet 2006-2016 er 369 kr./30 kg gris Nord-West, 362 kr./30 kg SPF region 2/3 PRRS negativ, 364 kr./30 kg gris SPF via smågrisenotering, 390 kr./30 kg gris i fremstillingspris og en gennemsnitlig rentabilitet på -21 kr./30 kg solgt til Nord- West 30 kg notering 2006-2016

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nord-West 30 kg	397	295	353	381	345	343	425	424	391	318	382
SPF region 2/3 PRRS negativ	381	289	334	373	334	325	425	433	390	318	377
Beregnet notering 30 kg SPF	372	325	331	337	347	367	403	407	385	348	380
Gns. fremstillingspris 30 kg's smågris i DK	328	376	411	378	381	407	413	425	402	389	375
Rentabilitet pr. smågris solgt ved 30 kg til Nord-West-notering	69	-81	-58	3	-36	-65	12	-1	-11	-72	7

Model for konkurrenceevne i slagtesvineholdet i 2016

Som nævnt i metodeafsnittet kan en national produktionsomkostning for en 30 kg's gris ikke "overføres" til slagtesvineholdet, når der skal foretages en konkurrenceevnevurdering af denne driftsgren i Europa. I 2016 var den tyske Nord-West-notering på 382 kr./30 kg's gris, hvilken var en stigning på 64 kr./30 kg's gris i forhold til 2015. Noteringen fra Danmark var 380 kr./SPF 30 kg's gris og 377 kr./30 kg's gris via SPF region 2/3 PRRS negativ. I Danmark var der i 2016 stor overensstemmelse mellem "beregnet" smågrisenotering så markedsprisen fastsat via SPF region 2/3 PRRS negativ. Dette er positivt for en dansk slagtesvineproducent, da den beregnede smågrisenotering afspejler, hvad en smågris skal koste i Danmark, set i forhold til hvad slagtesvineproducenten opnår på slagteriet.

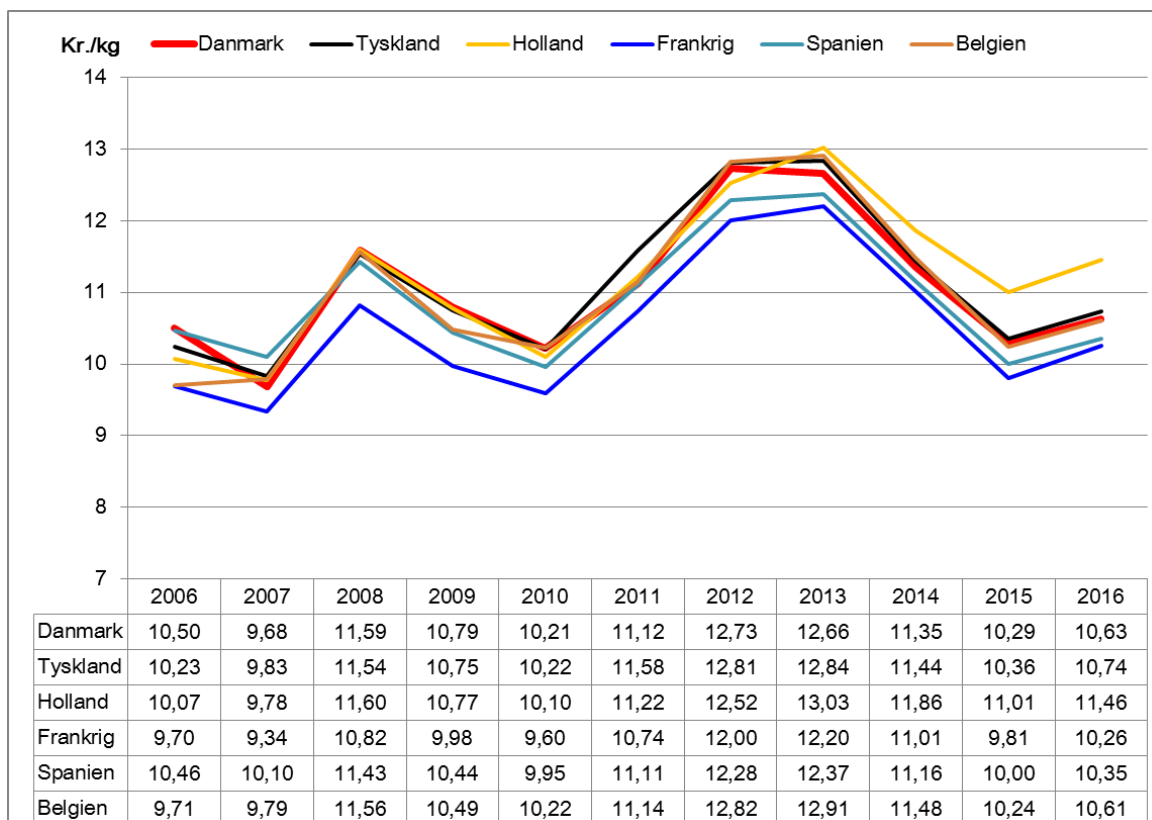
Hvis alle europæiske slagtesvineproducenter havde denne centraleuropæiske smågrisepris, kunne konkurrenceevnen i slagtesvineholdet gøres op i 2016. Der bruges en kg-regulering på 7,45 kr./kg (som i Nord-West) til at korrigere smågriseprisen for den aktuelle indsættelsesvægt i alle lande i forhold til 30 kg. Dertil kommer 13 kr./smågris i transportomkostninger. Der regnes med 5 % i rente på besætningsværdien i alle lande. Modellen korrigerer ikke for forskelle i transportafstande, men kan måle slagtesvineproducenters konkurrenceevne, hvis de alle har ens smågrisepris.

Tabel 11. Opdeling af omkostninger for en ren slagtesvineproducent i 2016 ifølge den beskrevne konkurrencemodell for slagtesvin

Pr. kg slagtekrop	Fran- kri- g	Spa- nien	Bel-gien	Dan- mark	Tysk- land	Østrig	Un- garn	Hol- land
Smågriseomkostning	4,45	3,88	3,79	4,87	4,23	4,33	3,99	3,91
Foder	4,09	5,08	4,85	3,96	4,27	4,37	5,08	4,57
Veterinær- og medicin- udgift, slagtesvin	0,07	0,13	0,10	0,05	0,05	0,10	0,20	0,07
Energi	0,10	0,11	0,09	0,12	0,15	0,20	0,11	0,19
Vedligehold og forsikringer	0,10	0,08	0,02	0,10	0,25	0,21	0,01	0,16
Diverse omkostninger	0,40	0,24	0,38	0,35	0,38	0,12	0,55	1,01
Løn	0,24	0,27	0,38	0,35	0,45	0,41	0,42	0,56
Rente besætning	0,10	0,12	0,12	0,09	0,11	0,11	0,12	0,11
Finansielle omkostninger	0,69	0,45	0,90	0,75	0,85	1,17	0,59	0,87
I alt	10,26	10,35	10,61	10,63	10,74	11,02	11,09	11,46

Ved "ens" smågrisepriser ligger danske slagtesvineproducenter med en omkostning på 10,63 kr./kg højere end Frankrig, Spanien og Belgien, men 11 øre/kg bedre end Tyskland. De markante fordele ved høj slagtevægt fremgår af tabel 11. Med samme smågrisepris er smågriseomkostningen i Danmark 4,87 kr./kg mod 4,23 kr./kg i Tyskland. På smågriseomkostning pr. kg slagtevægt er Danmark og Spanien de lande med absolut højeste smågriseomkostning, på grund af deres relative lave slagtevægt. Dansk slagtesvineproduktion vinder på lave foderomkostninger og lave veterinære- og medicinudgifter. Afhængig af hvor stor en del af diverse omkostninger som Integratoren i Spanien dækker, skal en spansk integreret slagtesvineproducent have mellem 10,2-12,8 Euro/slagtesvin de producerer for Integrator. Integrator leverer her smågrise og foder samt dækker veterinær- og medicinudgifter. Områdeafhængigt dækker Integrator nogle eller alle af diverse omkostninger, som i Spanien er transport til slagteri, gylle og afdisponering af døde dyr.

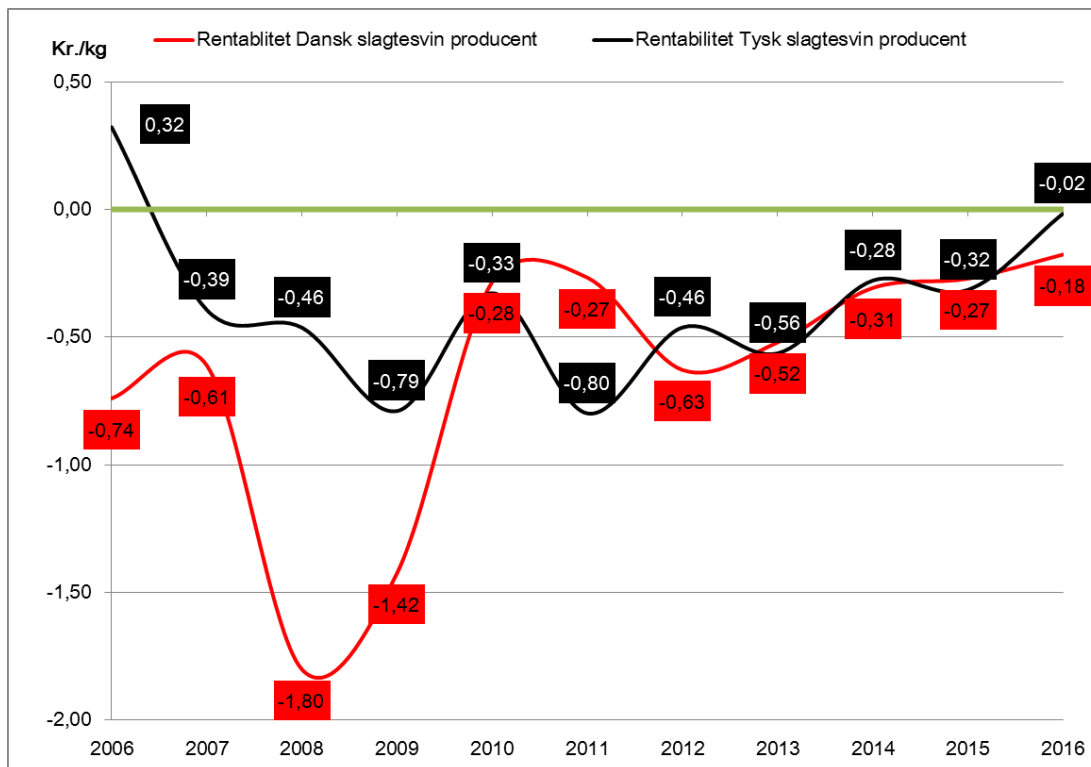
Som nævnt medtages skat- og momsfordele ikke i InterPIG. Hvis der ses bort fra Frankrig, har flere centraleuropæiske slagtesvineproducenter stort set samme omkostning pr. kg slagtekrop ved ens smågrisepriser. Derved bliver slagteriernes afregningspriser afgørende for, hvor slagtesvineproduktionen skal etableres her. Danske slagtesvineproducenters konkurrenceevne er dog bedre end figur 18 viser, da de bor i et område med stor nettoeksport af smågrise. Forskellen i transportomkostningen mellem lokal afsætning eller eksport bør give en danske fordel på cirka 10 kr./smågris.

Figur 18 Model for omkostningseffektivitet pr. kg slagtekrop i slagtesvineholdet ved når Nord-West 30 kg notering anvendes år for år. Modellen er genberegnet i forhold til tidligere år

Som det fremgår af figur 18 klarer Fransk slagtesvineproduktion ligger klart bedst i modellen, men kan ikke udnytte fordelene. Fransk svineproduktion er ikke særlig specialiseret. Alle bedrifter er næsten 100 % full-line- produktion fra fødsel til slagtning. Deres konkurrenceevnefordel i selve slagtesvineholdet kan være overdreven af samme årsag, fordi omkostninger, der rettelig burde tilhøre slagtesvin, måske er placeret på sosiden, da fordelinger af omkostninger i et integreret regnskab ikke altid er lige til.

Hvis omkostningsberegninger i figur 18 kobles med de nationale afregningspriser år for år ifølge InterPIG, vil det for tysk og dansk slagtesvineproduktions rentabilitet i en konkurrencemodell fremgå, at hullet mere eller mindre er lukket siden 2010, som vist i figur 19. I 2016 med normaliserede smågrisemarkedspriser 16 øre/kg i tysk favør og 2017 bliver nok endnu mere i Tysk favør, fordi puljepriser, som nævnt, har været meget høje her. Opgørelserne er lavet med regelmoms, det vil sige at for cirka 80 % af de tyske slagtesvin, som leveres under Pauschal-ordningen, er konkurrencefordelen cirka 30 øre/kg større.

Figur 19 Rentabilitet i Tysk og dansk slagtesvineproduktion med regelmoms i Tysk slagtesvineproduktion, dvs. uden en anslået momsfordel på mellem 25-30 kr./slagtesvin via deres forsimplede momssystem

Samlet konkurrencevurdering

Den samlede konkurrenceevnevurdering for en dansk smågrisproducent kontra en slagtesvineproducent fremgår af tabel 12 og har i perioden 2006-2016 med Nord-West som referencepris været 52 kr./gris i tab pr. gris for slagtesvineproducenten og 21 kr./30 kg smågris for smågrisproducenten med de nævnte forbehold for at danske smågrisproducenter får et pænt mertillæg på grund af batchstørrelse på via Nord-West. En slagtesvineproducent, som også havde egne smågrise, og overførte dem til beregnet SPF-notering, havde et tab på 48 kr./slagtesvin i perioden.

Table 12. Rentabilitet pr. dansks slagtesvin købt ved forskellige noteringer eller pr. solgt smågris opgjort via markedspriser i Nord-West. I = integreret bedrift, S = specialiseret bedrift, Gennemsnit for 2006-2016 for Dansk slagtesvin-producent (I) SPF notering 30 kg = -48 kr./slagtesvinsvin, Dansk slagtesvine-producent (S) Smågrise købt Nord-West 30 kg kr./slagtesvin = -52 kr./slagtesvin. Dansk smågriseproducent, smågrise solgt til Nord-West, kr./30 kg gris = -21 kr./30 kg gris

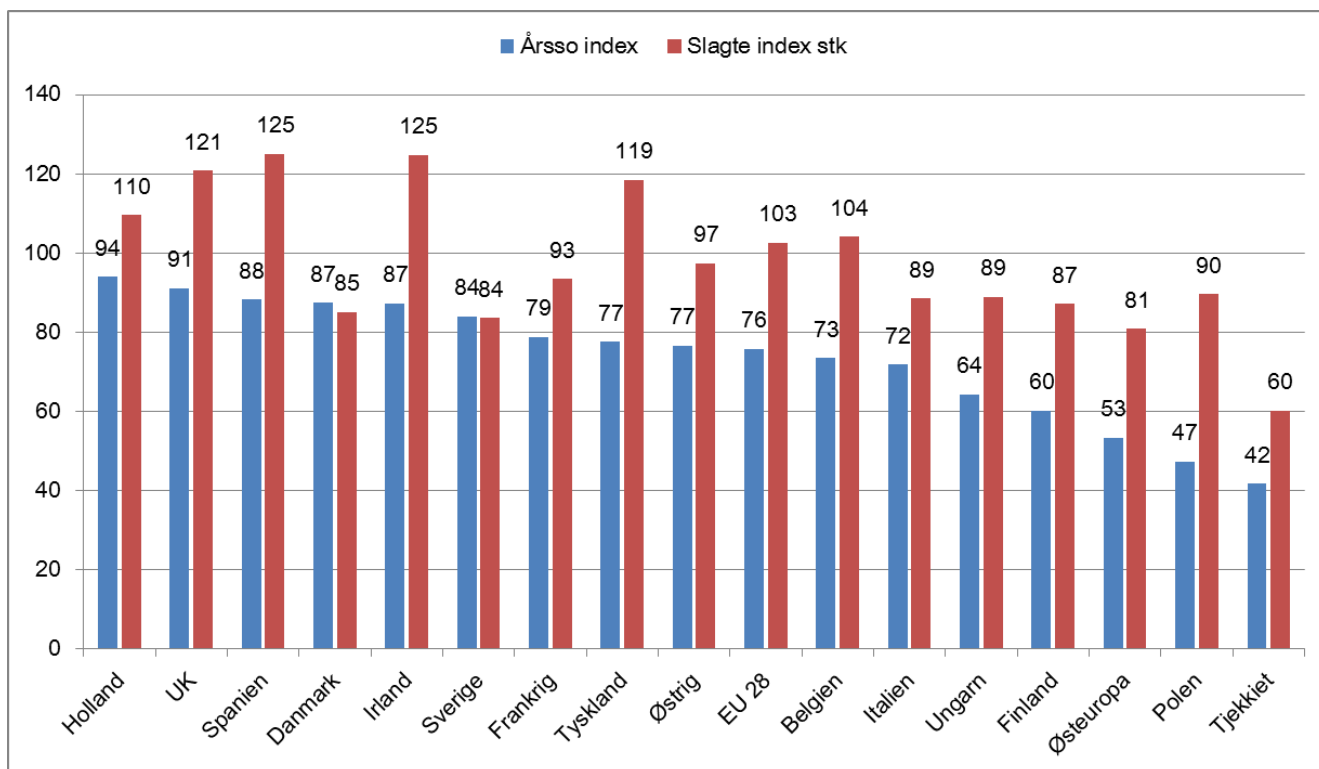
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dansk slagtesvin-producent (I) SPF-notering 30 kg	-35	-81	-125	-72	-25	-46	-30	-26	-20	-53	-13
Dansk slagtesvineproducent (S) Smågrise købt Nord-West 30 kg kr./slagtesvin	-60	-51	-147	-116	-23	-22	-51	-43	-26	-23	-15
Dansk smågriseproducent (S) solgt til Nord-West, kr./30 kg gris	69	-81	-58	3	-36	-65	12	-1	-11	-72	7

Det har i perioden 2006-2016 givet cirka 31 kr./gris produceret mere at lave en smågris frem for et slagtesvin i Danmark, men de sidste seks år (2010-2016) er forskellen faldet til cirka 5 kr./gris. Med størrelsestillæg på solgte smågrise/Batch har forskellen måske endda været noget større. Trenden bliver med de høje smågrise i 2017, igen i smågriseproducentens favør, men hovedtrenden er, at forskellen mellem at lave smågrise eller slagtesvin i Danmark gradvis er ved at blive mindre.

So- og slagteindeks 2006-2016

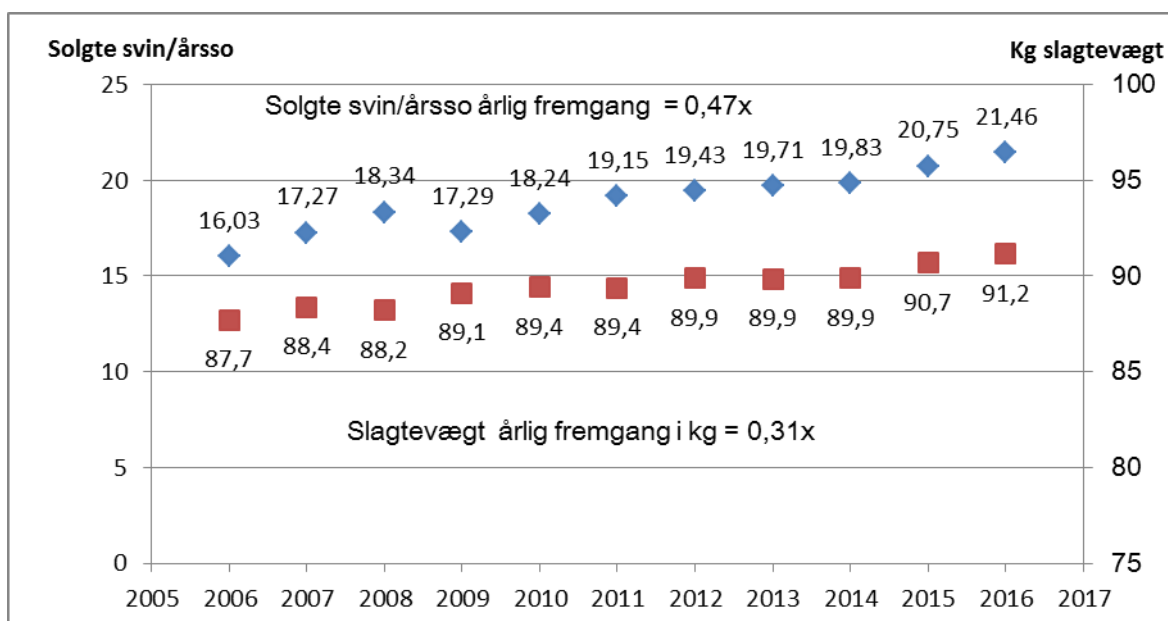
Udviklingen i slagtninger pr. land og antal årssøer er vist i figur 20 indekseret så 2016 står i forhold til 2006. Generelt skal der bruges færre søer i EU-området på grund af øget effektivitet pr. årssø. Der er forsvundet cirka hver fjerde so i EU-28 siden 2006. En årlig fremgang på cirka ½ solgt slagtesvin/årssø betyder dog, at samlet set er antal slagtninger i EU-28 steget med 3 % til indeks 103. Output i form af tons svinekød er steget med cirka 7 %. Med hensyn til slagtninger er UK, Spanien, Irland og Tyskland de lande med stor fremgang i perioden 2006-2016, mens Holland noget overraskende også har haft fremgang, på trods af de "dårlige" rentabilitetstal de viser i InterPIG. En del kan forklares med, at Holland tidligere havde en større eksport af levende slagtesvin til Tyskland, hvor flere i dag bliver slagtet på hollandsk grund.

I Danmark er cirka hver syvende årssø forsvundet siden 2006, mens antal slagtninger er reduceret med cirka 15 %. Den store viste effektivitetsfremgang i soholdet i Danmark gør, at der i 2016 blev eksporteret cirka 13,2 mio. smågrise under 50 kg/levende vægt. Det er ikke mangel på smågrise, der gør, at produktionen af slagtesvin er faldet i Danmark, det er manglende rentabilitet og at det relativt set har været et dårligere investeringsobjekt at investere i slagtesvineholdet end soholdet. Som analyser indikerer, er spændet mellem smågrise- eller slagtesvineproduktion måske gradvist blevet mindre.

Figur 20. Indeks for slagtninger og årssøer i EU 2006-2016. 2006 = indeks 100

Figur 21 viser en årlig fremgang på cirka 0,47 solgte slagtesvin/årso og en årlig gennemsnitlig fremgang i slagtevægt på cirka 0,31 kg/år i EU-28. Reduktionen i "baggårds søer" i EU-28 kan delvis ses af den ekstra store fremgang, der er i solgte slagtesvin/årso i årene 2015-2016. Den lave produktivitet i EU-28 i solgte svin/årso skyldes nemlig meget ekstrem små brug i Østeuropa, som i takt med udviklingen i landene i Østeuropa er ved at forsvinde.

Figur 21. Årlig fremgang i solgte svin/årso og årlig fremgang i slagtevægt/svin i EU-28. Kilde Eurostat og egne beregninger

Konklusion

For første gang siden 2006 viser rentabilitetskalkulen i 2016 overskud for en dansk gennemsnitlig svineproducent på 5 øre/kg slagtekrop. I UK og Sverige var der en positiv rentabilitet i 2016 på henholdsvis 0,15 og 0,32 kr./kg. Begge lande er præget af en svineproduktion, som primært kun leverer til et hjemmemarked, hvor det at købe indenlandsk svinekød betyder noget. Italien med deres meget høje slagtevægt, og dermed også specialgriseproduktion havde også et godt år 2016. Udover disse tre lande var det kun Danmark, Spanien og Belgien, som havde en positiv rentabilitet i 2016 i EU-InterPIG, det vil sige de lande som deltager i InterPIG-samarbejdet i Europa.

2017 bliver et endnu bedre år for dansk svineproduktion rentabilitetsmæssigt, men mest for smågriseproducenterne eller de integrerede bedrifter. Mange specialiserede slagtesvineproducenter betaler halvt beregnet smågrisenotering og halv markedsnotering, enten via Nord-West eller SPF region 2/3 PRRS negativ. Set over en lang årrække har puljenoteringer ligget over SPF-beregnet notering, men forskellen er ikke stor og indsnævres nok på sigt, hvis den danske afregningspris bliver mere konkurrencedygtig, hvad de over tid faktisk er blevet, men der er fortsat et efterslæb til eksempelvis Tyskland.

Danmark ligger med en produktionsomkostning på 10,40 kr./kg. på en andenplads i EU-InterPIG i 2016. Spanien ligger lavest i EU-InterPIG med en produktionsomkostning på 10,08 kr./kg i 2016.

Afregningspriserne var moderat højere i 2016 end i 2015 i de fleste lande. De lande, hvor der var fald, kunne det meste forklares med faldende valutakurs overfor kronen/euroen. I USA faldt afregningsprisen dog med cirka 15 % uden at dollaren i 2016 var blevet svækket overfor euroen i forhold til 2015. Konkurrenter på verdensmarkedet, som primært er USA og Canada oplevede dermed en markant svækkelse af deres konkurrenceevne overfor EU-producenter. USA's konkurrenceevne indenfor svineproduktion er dog fortsat meget høj.

Effektivitetsmæssigt er Danmark mange steder i top. Fravænnede grise pr. årssø og tilvækstmæssigt hos slagtesvin.

Danmark ligger helt klart i top med fravænnede grise pr. kuld på 14,1. Belgien har nu overhalet Holland, men ligger kun på 12,7 fravænnede grise pr. kuld i 2016. Der er pænt stor årlig effektivitetsfremgang i de fleste lande. Alle lande viser fremgang i soholdet, men Holland og Frankrig er kommet noget bagud med hensyn til fravænnede kuld. Holland bruger 70 % Topigs-søer ifølge dem selv, så noget af forklaringen kan ligge i valgt genetik på sosiden.

Da en ½ fravænnet gris mere pr. årssø betyder mere, hvis der fravænnedes 27 end 32 grise/årssø skrumpes den danske konkurrencefordel på smågrise siden lidt.

Danske og finske slagtesvin vokser bedst. Begge lande bruger Duroc-ornesæd. Finske producenter har i Atria-koncernen i dag 100 % dansk genetik, men InterPIG Finland indberetter det finske landsgennemsnit. Deres tal for egne producenter ligger faktisk højere end det her afrapporterede nationale gennemsnit for Finland.

Der er større fremgang i fodereffektiviteten for slagtesvin i andre lande end i Danmark, men som påpeget i rapporten spiller den voksende andel af ukastrerede hangrise ind i fodereffektivitetsfremgangen i nogle lande. Den øgede produktion af hangrise giver nogle lande en fordel, når fodereffektivitetsfremgangen over årene skal laves. Specielt Holland bør have fået meget fremgang her med cirka 50 % hangriseproduktion i 2016. De trapper det ned i 2017.

Der er tendens til, at den danske konkurrenceevnes forspring med hensyn til produktionsomkostningen på en 30 kg's smågris bliver mindre. Samtidigt med at dette sker, er der tendenser, som tyder på, at det bliver mere attraktivt at lave slagtesvin i Danmark. I tidsserier fra 2006-2016 er der dog et tydeligt rentabilitetsmæssigt plus ved smågriseproduktion.

Hollandsk svineproduktion er den nye "gåde" i InterPIG-sammenhænge. Deres omkostninger ved at lave svinekød er vokset mere end andre lande under omkostningsposteringen "diverse" omkostninger. Måske er forklaringen, at en stadig større andel af deres produktion er specialmarkedsproduktion til det hollandske detailmarked med deraf følgende krav for svineproducenter, men også en højere afregningspris, som InterPIG Holland ikke medtager.

Fremadrettet bliver sammenligning af omkostninger og afregningspriser besværliggjort på grund af større tendens til specialgriseproduktion, eller meromkostninger i primærproduktion, som dog også udløser en afregningsmæssig prisbonus. I det omfang specialgriseomkostninger er medtaget i et lands gennemsnitlige produktionsomkostninger, bør det også tages med i afregningsprismodellen, men kun vægtet som UK gør det.

Referencer

[1]	Udesen F. (2016): Grundlag for den beregnede smågrisenotering - juni 2016. Notat nr. 1613, Videncenter for Svineproduktion.
[2]	Helverskov O. (2017): Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktion 2016. Notat nr.1716, SEGES Svineproduktion.

Aktivitetsnr.: 7150-300-230

//TOG //

Appendiks 1

Tabel 13. Historiske puljepriser i Danmark og Tyskland i forhold til den beregnede smågrisenotering høj. Kilde SEGES, LADS og egne beregninger

År	Nord- West 30 kg (A)	SPF Pulje (Reg. 2/3 PRRS- Neg.) 30 kg (B)	SPF- beregnet notering (D)	Forskel SPF- beregnet og Nord- West 30 kg D-A	Forskel SPF- beregnet notering - SPF 2/3 PRRS negativ D-B
2002	351	357	359	7,7	2
2003	313	304	311	-2,0	7
2004	339	324	345	5,6	21
2005	373	354	347	-26,0	-7
2006	397	381	372	-24,7	-9
2007	295	289	325	30,0	36
2008	353	334	331	-22,4	-3
2009	381	373	337	-44,1	-36
2010	345	334	347	1,8	13
2011	343	325	367	24,4	42
2012	425	425	403	-21,9	-22
2013	424	433	407	-17,1	-26
2014	391	390	386	-5,0	-4
2015	318	318	348	30,3	30
2016	382	377	380	-1,9	3
2017	482	515	422	-59,9	-93
2002-2016	362	355	362	-4,4	7
2006-2016	369	362	364	-4,6	2

Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.